

Driemaandelijks tijdschrift van de
Vereniging voor
Genealogie en Historie

Westerwolde

Redactie

Theo Hofman (eindredactie)
Bert Roossien

Redactieadres:

Nic. Beetsstraat 19
9636 GJ Zuidbroek
tel. 0598-452417 (na 19 uur of in het weekend)
e-mail: m.j.hofman@xs4all.nl

Secretariaat en ledenadministratie

B. Roossien
Purmerlaan 26
9501 AX Stadskanaal
tel. 0599-618897
e-mail: info@streekhistorischcentrum.nl

Penningmeester

G. Kamies
Postkade 51
9503 AJ Stadskanaal
tel. 0599-617272

Bankrekeningnr.: 3586.06.063 t.n.v. Vereniging voor
Genealogie en Historie Westerwolde
Gironr.: 4222401

Lidmaatschap

- contributie: € 15,00 per jaar, inclusief tijdschrift uit te reiken op de driemaandelijke bijeenkomsten of toegezonden per post
- donateurs: € 13,00 per jaar, met tijdschrift, toegezonden per post (alleen voor verenigingen en stichtingen)
- voor toezending van het tijdschrift buiten Europa gelden andere tarieven, informatie hierover kunt u verkrijgen bij het secretariaat

Archief en boekencollectie van de vereniging

Streekhistorisch Centrum
Ceresstraat 2
9502 EA Stadskanaal
tel. 0599-612649
(voor leden gratis toegankelijk)

Internet

U vindt onze vereniging op internet:
<http://members.tripod.com/~westerwolde>
beheerder van de homepage: F.Jager
e-mail: westerwolde@gmail.com

---

niets uit dit tijdschrift mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotografie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de redactie

---

7 /

Jaargang 26 nr. 3,
september 2005

Inhoud

Inhoud	- 37 -
Van de redactie	- 37 -
25 jaar Vereniging voor Genealogie en Historie "Westerwolde"	- 38 -
Een korte kroniek van Westerwolde-	39 -
Parenteel van Heije Waersinck	- 44 -
De familie Arenberg	- 57 -
De Kruissheren.	65
Veurstellen (H. Westerman)	- 67 -
Veurstellen (R. Legdeur)	- 67 -
Kwartierstaat van Geert Wubs	- 68 -
Aankondiging	- 70 -
Wie herkent deze persoon?	- 70 -
Aankondiging	- 71 -
Veurstellen (E. Terbije)	- 71 -
Kwartierstaat van Derk Scheper	- 72 -
Schoonvoet (Beltingwolde/Oudeschans/Beerta)-	74 -
Veurstellen (A. Benedictus)	- 77 -
Kwartierstaat van Maria Geikens	- 78 -
Kwartierstaat van E. G. Schrage	- 80 -
Tijdschriften en Jaarboeken.	- 82 -

Van de redactie

Een speciaal dik nummer, voor een speciale gelegenheid.

Met genoegen heb ik dit tijdschrift samengesteld: er was voldoende kopij, zowel in kwantiteit als in kwaliteit. Daarnaast ook een aantal speciale artikelen, waaronder:

1. Een aantal kwartierstaten van bestuursleden van het eerste uur, allen helaas niet meer onder ons (met dank aan mevr. P. Scheper en dhr. W. Bakker).
2. Veurstellen: nieuwe leden stellen zich voor. Dit onderdeel zal een vast onderdeel worden van dit tijdschrift. Als er nog leden zijn die al wat langer lid zijn, maar de behoefte hebben om zich alsnog hier voor te stellen, dan kunnen zijn hun tekst voor deze rubriek naar het redactieadres sturen.

25 jaar

Vereniging voor Genealogie en Historie "Westerwolde"

Met gepaste trots kan ik dit voorwoord in ons tijdschrift schrijven.

Vijfentwintig jaar Vereniging voor Genealogie en Historie "Westerwolde", een geweldige mijlpaal! De vereniging heeft zich in deze lange periode in meerdere opzichten voorspoedig ontwikkeld. Het ledenaantal is gestaag gegroeid van de enkele tientallen bij de oprichting tot de ruim 260 leden die wij nu hebben en binnen de vereniging is in de loop van de jaren een hoeveelheid aan historische en genealogische gegevens over Westerwolde bijeengebracht die onovertroffen is.

Voor veel leden is de vereniging een inspiratiebron geweest om zelf onderzoek te doen en om bijvoorbeeld de geschiedenis van de eigen familie in boekvorm uit te geven. Een omvangrijk archief is opgebouwd.

Vier maal per jaar worden bijeenkomsten gehouden. Op elke vergadering worden de huishoudelijke zaken afgehandeld en is er gelegenheid tot het stellen van vragen of het maken van opmerkingen, terwijl voorts altijd een spreker wordt uitgenodigd om over Westerwolde te verhalen. De opkomst voor de vergaderingen is altijd goed en gemiddeld worden de vergaderingen door zo'n veertig tot vijftig leden bezocht. Vanaf 1997 wordt er jaarlijks een excursie georganiseerd waar doorgaans zo'n vijftig mensen aan deelnemen.

De bijeenkomsten voorzien, afgezien van de inhoudelijke kant, in de behoefte van de leden om elkaar te ontmoeten en kenmerkend is de altijd goede en vriendschappelijke sfeer die op de bijeenkomsten heerst.

Het tijdschrift is voor onze vereniging van zeer grote betekenis geweest.

Eén van de doelstellingen van de vereniging is het verzamelen van genealogische gegevens uit het landschap van Westerwolde en om deze gegevens aan haar leden ter beschikking te stellen.

Aan deze doelstelling heeft het tijdschrift als geen ander middel bijgedragen.

Het eerste nummer kwam uit in september 1980. Op bladzijde één wordt met enige trots en blijk van ambitie vermeld:

"Het eerste nummer van het elk kwartaal door onze vereniging uit te geven tijdschrift ligt voor u. De redactie stelt zich graag ontvankelijk voor eventuele kritiek of voor wenken.

Het zal zeker geen betoog behoeven, dat bijdragen uit de ledenkring ook welkom zijn (uitroepteken)."

Wat dat laatste punt betreft is er sindsdien nog geen steek veranderd!

Wie kon toen vermoeden dat vijfentwintig jaar later nog steeds viermaal per jaar het tijdschrift uitkomt? Dit is een prestatie van formaat.

Ik spreek de wens uit dat het met de vereniging nog vele jaren op deze geweldige wijze verder gaat en dat de vereniging veel voor haar leden en het mooie Westerwolde mag blijven betekenen.

F.A. Bergman
voorzitter

Een korte kroniek van Westerwolde

Bert Roossien

Jaartallen zijn onlosmakelijk verbonden met geschiedenis. Als oriënteringspunten in de brede stroom der historie zijn ze onmisbaar. In het kader van het jubileum van de Vereniging voor Genealogie en Historie 'Westerwolde' hebben wij getracht een jaartallenlijstje van de Westerwoldse geschiedenis te construeren. Enige willekeur is daarbij onvermijdelijk; met name sociaal-economische en culturele ontwikkelingen laten zich nu eenmaal moeilijk onder één jaartal vangen.

Neolithicum, 4500 – 2100 v. Chr.

De eerste boeren.

In de Nieuwe Steentijd is voor het eerst sprake van boerennederzettingen in Westerwolde. De oudste archeologische vondsten betreffen waardevolle voorwerpen zoals een schoenleest-bijl die als offergave aan het water werd toevertrouwd. Voor een landbouwbevolking is de aanwezigheid van water natuurlijk van levensbelang. Uit latere perioden zijn ook nederzettingsterreinen aan te wijzen. Naar de aardewerkvormen of het grafritueel worden deze prehistorische kolonisten benoemd als Hunebedbouwers of mensen van de Trechterbekercultuur (3500-2700 v. Chr.), de Enkelgrafcultuur (3100-2500 v. Chr.) of Klokbeercultuur (2700-2100 v. Chr.). Van de Hunebedbouwers zijn in Westerwolde alleen

maar vlakgraven, kuilen zonder verdere merktekens waarin plaats was voor één dode, gevonden.

Bronstijd, 2100 v. Chr. tot 700 v. Chr.

De grote grafheuvels.

Uit deze periode dateren de grote familiegrafheuvels. De doden worden bijgezet in heuvels die omkranst zijn door palen of een greppel. De eerste bijzettingen van dit type dateren trouwens al uit het Laat-Neolithicum hetgeen er op wijst dat bepaalde terreinen lange tijd continue bewoond moeten zijn. Bekend zijn de drie grote grafheuvels bij Wessinghuizen die door prof. Van Giffen in 1927 werden onderzocht.

IJzertijd, 700 v. Chr. tot 200 v. Chr.

Urnen en Celtic Fields.

In deze periode worden de doden gecremeerd waarbij de as in een pot of urn wordt gedeponeerd en begraven onder heuvels gemarkeerd door greppels. Van Giffen heeft maar liefst zes urnenvelden ontdekt in Westerwolde. De kring- en sleutelvormige greppelgraven bij Wessinghuizen zijn daarvan wel de bekendste. Nieuw ontdekte urnenvelden worden in de jaren tachtig ontdekt bij Smeerling-Galbargen. De nederzettingen uit die tijd moeten gelegen hebben bij omwalde akkercomplexen, de zgn. Celtic Fields, waarvan op verschillende plaatsen sporen zijn teruggevonden.

Foto 1 Kringgreppels (sleutelgatmodel) bij Wessinghuizen

500 v. Chr.

Westerwolde omsloten door het veen.

Tot de late prehistorie maakt het beeklandschap dat later de naam Westerwolde krijgt nog onderdeel uit van een zandlandschap dat zich uitstrekt over een groot deel van Oost-Nederland en de aangrenzende Duitse Geestgronden. Vanaf 2900 v. Chr. wordt het klimaat natter waardoor veenvorming op gang komt. Geleidelijk aan

verdwijnen de vlakke gebieden tussen Ruiten A en Mussel A onder het veen. Rond 1000 v. Chr. is het stroomgebied aan de oost- en westkant al volledig ingesloten door het veen. Omstreeks 500 v Chr. is ook de noord- en zuidzijde overdekt met veen waardoor Westerwolde een eiland is geworden met slechts hier en daar een aantal smalle landruggen oostwaarts. De versnelde groei van het hoogveen met name in de Late IJzertijd is hoogstwaarschijnlijk een belangrijke factor geweest voor de ontvolking van dit gebied. In de Romeinse tijd is van permanente bewoning geen sprake meer. Pas in de Merowingsche tijd wordt het gebied opnieuw gekoloniseerd.

Foto 2 De borg in Wedde: de voormalige residentie van de Addinga's

834

De abdij Corvey verkrijgt omvangrijke bezittingen in Westerwolde.

Het in 822 bij Höxter aan de Weser gestichte Benedictijnenklooster Corvey verkrijgt in 834 omvangrijke bezittingen in Westewolde dankzij een gift van Lodewijk de Vrome. Het betreft de missieparochie Meppen, die omstreeks 780 was gesticht en vermoedelijk het recht had om tienden te heffen teneinde de parochiepriesters van levensonderhoud te voorzien. Later verkreeg het klooster tevens het recht om de pastoors in de dorpskerken naar eigen keus te benoemen. Vanuit Meppen is Westerwolde gekerstend en dankzij dit kloosterbezit ressorteert het tot aan het midden van de zestiende

eeuw onder kerkelijk toezicht van het bisdom Osnabrück.

875 / 876

(Waarschijnlijk) oudste vermelding van de naam Westerwolde.

In een oorkonde van het klooster Corvey wordt gesproken over '...*Wesderewalde* (in pago Isloi)...'. Of hiermee Westerwolde wordt bedoeld is overigens niet helemaal onomstreden, maar aangezien in hetzelfde stuk sprake is van Aschendorpe en Spana, beiden gelegen in het naburige Emsland, neemt men toch aan dat hier Westerwolde wordt bedoeld.

1316

Erkenning van de bisschop van Munster als landsheer.

Tot het midden van de dertiende eeuw behoorde Westerwolde tot het graafschap Agrotingo en maakte het als zodanig deel uit van de bezittingen van de graven van Ravensberg. In 1252 verkopen deze hun rechten aan de bisschop van Munster. Van enige bestuurlijke invloed van Munsterse zijde is aanvankelijk geen sprake. Net als de inwoners van de naburige Friese landen erkent men geen landsheerlijk gezag boven zich. Pas in 1316 komt het tot het een formele overeenkomst waarbij de Westerwoldingers de bisschop van Munster als hun landsheer erkennen en 'dat voor elk huis in onze

landschap waaruit rook opgaat, bij wijze van belasting een hoen zal gegeven worden ten tijde van het feest van de Heilige Michaël '(29 september).

1391

Moord op Egge Addinga.

Het waarschijnlijk uit Reiderland afkomstige hoofdelinggeslacht Addinga weet zich aan het einde van de veertiende eeuw meester te maken van het overheidsgezag in Westerwolde. Door hun machtsstreven komt het spoedig tot schendingen van wat de Westerwolders als hun oude rechten en gewoonten beschouwen en in 1391 wordt Egge Addinga, de stamvader van het geslacht, vermoord. Na hem komt het nog

herhaaldelijk tot nieuwe bloedige conflicten met zijn nazaten. Uiteindelijk verliezen de Ad-dinga's hun gezag nadat de borg van de familie bij Wedde in 1478 door de Stad-Groningers wordt ingenomen en verwoest. Bij verdrag krijgt de Stad het gericht van Westerwolde in leen van de bisschop van Munster die formeel uiteraard nog altijd landsheer is.

1465

Stichting van het Kruisherenklooster in Ter Apel.

Pastoor Jacobus Wiltingh, afkomstig uit Westerwolde, biedt de prior van de orde van het Heilige Kruis, het goed 'Apell' aan onder voorwaarde dat er een klooster wordt gesticht. Kruisheren van het klooster te Bentlage krijgen opdracht de nieuwe vestiging, die de naam 'Domus Novae Lucis' draagt, op poten te zetten.

1536

Karel V wordt landsheer van Westerwolde.

In 1530 verovert de hertog Karel van Gelre Westerwolde nadat hij de inmiddels herbouwde borg te Wedde heeft ingenomen. Enkele jaren later moet hij op zijn beurt het veld ruimen voor zijn machtige rivaal en naamgenoot uit het Bourgondisch-Habsburgse huis. Westerwolde gaat daarna deel uitmaken van het Spaans-Habsburgse rijk. Het gebied wordt een leenheerlijkheid maar behoudt zijn eigen landrecht en rechters.

1594

Westerwolde gaat deel uitmaken van de Republiek.

In 1594 veroveren de Staatse troepen de borg te Wedde. Westerwolde wordt een Generaliteitsland en het landsheerlijk gezag komt in handen van de Staten-Generaal die zichzelf beschouwen als de wettige opvolgers van de afgezworen landsheer Philips II.

De Stad Groningen weet in 1619 het leen in eigendom te krijgen. De Stad benoemt van nu af aan de ambtenaren aan wie het bestuur en rechtspraak over de heerlijkheid was opgedragen met aan de top de drost die zetelde in de borg te Wedde.

1594

Invoering van de protestantse eredienst.

Met de verovering van Westerwolde door de Staatse zijde wordt ook de 'Gereformeerde Kerk' naar Calvinistisch model als enige toelaatbare kerk geïnstalleerd. De overgang van katholiek naar protestant betekent de verwijdering van alle 'afgodesche beelden en schriften' uit de kerken, al gebeurt dat lang niet overal even radicaal getuige de vele klachten in de zeventiende eeuw over nog aanwezige 'paapse reliquen' in de kerken. Katholieke priesters mogen hun ambt niet meer uitoefenen of treden over tot de protestantse religie. In Westerwolde zijn er veel pastoors die als hervormde predikanten hun ambt voortzetten. De overgang naar het nieuwe geloof verloopt hier dan ook als een geleidelijk proces.

Foto 3 Het klooster in Ter Apel

1665 en 1672

Munsterse oorlogen.

Pogingen van de bisschop van Munster om zijn verloren gegane gebieden te herwinnen leiden tot militaire operaties die vooral veel schade aanrichten in Westerwolde. In totaal gaan 77 huizen verloren, een kwart van het totale woningbezit in die tijd. Succes hebben de aanvallen niet. De aan het einde van de zestiende eeuw aangelegde schansen (Bourtange, Oude Schans) houden stand tegen de bisschoppelijke invasies, evenals de Stad Groningen.

1765

De Stad-Groningen besluit tot de aanleg van het Stadskanaal.

Met het graven van het Stadskanaal parallel langs de Semslinie begint de grootschalige vervening langs de zuidkant van Westerwolde. Het is het begin van een ontginningsproces dat zal voortduren tot in het begin van de twintigste eeuw. In de loop van de achttiende en negentiende eeuw ontstaan hier een nieuwe reeks veenkoloniale nederzettingen die van heinde en verre mensen aantrekken. Met name Stadskanaal en Ter Apel zijn omstreeks 1900 uitgegroeid tot de grootste plaatsen binnen de gemeenten Onstwedde c.q. Vlagtwedde.

1798

Westerwolde gaat deel uitmaken van de provincie Groningen.

Met de invoering van een nieuwe grondwet wordt Nederland een eenheidsstaat naar Frans model. Dat betekent dat aan vormen van particularisme een einde komt: Westerwolde verliest zijn eeuwenoude bestuurlijke 'status aparte' en wordt onderdeel van een nieuwe provincie Groningen. Het aloude eigen landrecht maakt plaats voor nationale (zij het op Franse leest geschoeid) wetgeving.

1845-1882

De ontbinding van de Westerwoldse marken.

Gedurende eeuwen was er sprake van een noodzakelijk evenwicht wat betreft de oppervlakte aan bouwland, weidegrond en heide. De hoeveelheid vee die men kon houden was afhankelijk van de beschikbare weidegronden en van de oppervlakte heide voor het steken van plaggen. Tegelijkertijd bepaalde de hoeveelheid vee de hoeveelheid mest die onontbeerlijk was voor de bemesting van de akkers. Teneinde dit noodzakelijk evenwicht te bewaren was het gebruik van de woeste gronden aan strikte regels gebonden. Vanaf de late middeleeuwen ontstonden daarom markegenootschappen van boeren-dorpsbewoners die de gebruiks- en eigendomsrechten van de gronden vastlegden. Met de komst van de kunstmest in de tweede helft van de negentiende eeuw verandert het beeld volkomen. Het oude bemestingsstelsel behoort tot het verleden en daarmee verliezen de marken hun bestaansrecht.

1915

De stoomtram 'Oostelijk Groningen' haalt Westerwolde uit zijn isolement.

Rond 1900 waren inmiddels diverse kunstwegen aangelegd tussen plaatsen als Winschoten, Blijham en Bourtange, terwijl aan de veenkoloniale zuidrand inmiddels ook een ver-

harde weg met tramspoor van Stadskanaal naar Ter Apel lag. De dorpen langs de Ruiten A moeten het nog tot in de twintigste eeuw met een zandweg doen. De ingebruikname van de stoomtramlijn van Ter Apel via Sellingen en Vlagtwedde naar Winschoten wordt daarom als een belangrijke mijlpaal in het doorbreken van het Westerwoldse isolement beschouwd. In diezelfde jaren worden overigens de kanalisatieplannen in Westerwolde ook gerealiseerd waardoor het gebied, naast een betere afwatering, ook voor de binnenvaart beter bereikbaar is.

Foto 4 De stoomtram in Ter Apel

1919-1929

J.H. Neuteboom publiceert verhalen in het Westerwolds in het maandblad 'Groningen'.

Naarmate Westerwolde uit zijn isolement geraakt, neemt de belangstelling voor het streek-eigene toe. De toenemende belangstelling voor het eigenaardige Westerwoldse dialect is daar een voorbeeld van. Omstreeks 1900 verschijnen al regelmatig Westerwoldse verhalen en gedichten in de 'Winschoter Courant' van de hand van Tjabke Mennenga en Harm Kraai. J.H. Neuteboom publiceert van 1919 tot aan zijn dood in 1929 verhalen en gedichten in het maandblad 'Groningen'. Het zijn verhalen in het Westerwolds die vooral spelen in en om Sellingen waar Neuteboom van 1884 tot 1896 onderwijzer was. Neutebooms geschriften zijn dankbaar studiemateriaal voor dialectologen als Fokko Veltman die in 1992 promoveert op 'De Taal van Westerwolde'

1924-1940

De ontginningen van de velden aan de oostgrens.

Na de grootschalige veenontginningen aan de zuidzijde van Westerwolde worden na 1900 de vooral de woeste gronden aan de oostgrens in cultuur gebracht. Voedseltekorten in de Eerste Wereldoorlog stimuleren de behoefte aan nieuwe landbouwgrond. In 1924 vormen een groot aantal Groningse gemeenten een ontginningsmaatschappij die in korte tijd grote gebieden in Westerwolde op de schop neemt. De projecten worden veelal uitgevoerd in het kader van de werkverschaffing. De ongemoeid gelaten heidevelden, bossen en vennen zijn vandaag de dag niet meer dan eilandjes ineen inmiddels doelmatig verkaveld landschap met rechte sloten en doorsneden door wegen.

1928.

Mechanisatie in de landbouw.

In Blijham wordt de eerste trekker, een Fordson van ruim 20 pk, in gebruik genomen. Bij het bewerken van de grond kan deze twee span paarden vervan-

gen. In Westerwolde blijven paarden overigens tot in de jaren vijftig als trekkracht voor ploeg en wagen fungeren.

1936

Promotie van 'Mooi Westerwolde'

De belangstelling voor het resterende natuurschoon in Westerwolde neemt in de twintigste eeuw sterk toe. Al rond 1900 adverteert het Hotel Boschuis met de bosrijke omgeving van Ter Apel. In 1935-36 schrijft gemeentesecretaris J. Engelkens van Vlagtwedde een wandelgids waarin de mooiste plekjes van de gemeente de revue passeren. Na de Tweede Wereldoorlog neemt het toerisme toe en verschijnen de eerste campings en recreatiecentra (De Wedderbergen).

1980

Oprichting van de vereniging voor Genealogie en Historie 'Westerwolde'.

Al in de negentiende eeuw was er in Westerwolde interesse voor de eigen geschiedenis. In de twintigste eeuw wordt die belangstelling ook omgezet in beleid. In 1933 begint men met de grootscheepse restauratie van het klooster Ter Apel. In 1969 wordt besloten de vesting Oude Schans weer in zijn vroegere staat te brengen. Enkele jaren later wordt begonnen met de herstel en reconstructie van de vesting Bourtange. Daarnaast verschijnen steeds meer genealogische en historische studies over eigen dorp of streek. Die belangstelling leidt uiteindelijk tot de oprichting van de Vereniging voor Genealo-

Foto 5 De ontginning in het kader van de werkverschaffing.

gie en Historie 'Westerwolde' De vereniging telt bij zijn oprichting 55 leden (thans 288). Sinds de oprichting zijn in het tijdschrift tal van historische en genealogische artikelen over Westerwolde gepubliceerd.

Literatuur

De Geschiedenis van Westerwolde, 8 dln. Stichting Hesse Fonds, Groningen 1991-1998
Groninger Kloosters, door C. Tromp. Assen/Maastricht 1989.

Westerwolders en hun Woningbezit van 1568-1829, door C.J. en R.M.A. Wegman. Wierden, 1993-2005.

Nieuwe Groninger Encyclopedie. Groningen 1999.

De Taal van Westerwolde, door F. Veldman. Groningen, 1992.

De verzamelde werken van J.H. Neuteboom, uitgegeven door G. Luth. 2001.

De foto's bij dit artikel zijn afkomstig uit de collectie van het Streekhistorisch Centrum in Stadskanaal.

Parenteel van Heije Waersinck

H. Waarsing

I HEIJE WAERSINCK is geboren ca. 1540, zoon van Hayo Waszkens? en NN. Heije is overleden vóór 1589 in Laude. Heije trouwde ca. 1585 in Sellingen met **ALCKE N.**. Alcke is geboren ca. 1560. Alcke is overleden na 1592 in Laude.

Kind van Heije en Alcke:

1 Wubbe Heijes Waersinck, geboren ca. 1585 in Laude, volgt II.

II WUBBE HEIJES WAERSINCK is geboren ca. 1585 in Laude, dochter van Heije Waersinck en Alcke N.. Wubbe Heijes is overleden na 1658 in Laude. Wubbe Heijes trouwde ca. 1620 in Sellingen met **HILWERT JANS (OP) WAERSINCK**. Hilwert Jans is geboren ca. 1585. Hilwert Jans is overleden in 1675 in Laude.

Kinderen van Wubbe Heijes en Hilwert Jans:

1 Lutgert Hilwerts Waersinck, geboren ca. 1620 in Laude, volgt III-a.

2 N. Hilwerts Waersinck, geboren ca. 1622 in Laude, volgt III-b.

3 Jan Hilwerts Waersinck, geboren ca. 1625 in Laude, volgt III-c.

4 Harmcke Hilwerts Waersinck, geboren ca. 1627 in Laude, volgt III-d.

5 Oolcke Hilwerts Waersinck (op Ter Wisch), geboren ca. 1628 in Laude, volgt III-e.

6 N. Waersinck, geboren ca. 1631 in Laude, volgt III-f.

7 Berent Hilwerts Waersinck (Meems), geboren ca. 1636 in Laude, volgt III-g.

III-A LUTGERT HILWERTS

WAERSINCK is geboren ca. 1620 in Laude, dochter van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. Lutgert Hilwerts is overleden na 1656 in Ellersinghuizen (Onstwedde). Lutgert Hilwerts:

(1) trouwde ca. 1645 in Sellingen met **WILLEM STEPHENS STEVENS**. Willem Stephens is geboren ca. 1618, zoon van Steven Stevens en Tamke Tonckerts. Willem Stephens is overleden vóór 21 december 1657.

(2) trouwde ca. 1655 in Onstwedde met **HANS HARMS GOORINGH**. Hans Harms is geboren ca. 1618 in Ellersinghuizen (Onstwedde), zoon van Harm Hansen Gorinck en Hille N. Hans Harms is overleden ca. 1664 in Ellersinghuizen (Onstwedde).

III-B N. HILWERTS WAERSINCK is geboren ca. 1622 in Laude, dochter van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. N. Hilwerts is overleden na 1658. N. Hilwerts trouwde vóór 25 februari 1658 in Sellingen met **HARM(EN) WILTS HOISINGH**. Harm Wilts is geboren ca. 1620 in Laude, zoon van Wilt Jans Hoisingh en NN. Harm(en) Wilts is overleden na 1658.

III-C JAN HILWERTS WAERSINCK is geboren ca. 1625 in Laude, zoon van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. Jan Hilwerts is overleden vóór 30 augustus 1687. Jan Hilwerts trouwde ca. 1660 in Sellingen met **ALBERTIEN BERENTS**. Albertien Berents is geboren ca. 1635, dochter

van Berent N en NN. Albertien Berents is overleden na 1665.

Kinderen van Jan Hilwerts en Albertien Berents:

1 Hilwert Jans Waarsingh, geboren ca. 1660 in Laude , volgt IV-a.

2 Berent Jans Waersingh (Schulten), geboren ca. 1665 in Laude , volgt IV-b.

III-D HARMCKE HILWERTS WAERSINCK is geboren ca. 1627 in Laude, dochter van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. Harmcke Hilwerts is overleden na 1659 in Sellingen. Harmcke Hilwerts trouwde na 25 februari 1658 in Sellingen met **JAN JANS(EN) LUTH**. Jan Jans(en) is geboren ca. 1625, zoon van Jan Jans Lutjan en Jantien Wilts N. Jan Jans(en) is overleden na 1 januari 1659 in Sellingen.

Kind van Harmcke Hilwerts en Jan Jans(en):

1 Harmke Hilwerts Luth, geboren ca. 1680 in Onstwedde. Zij is begraven op 20 september 1750 te Onstwedde.

III-E OOLCKE HILWERTS WAERSINCK (op Ter Wisch) is geboren ca. 1628 in Laude, zoon van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. Oolcke Hilwerts is overleden 6 november 1701 in Vlagtwedde. Oolcke Hilwerts trouwde 25 februari 1658 in Vlagtwedde met **HILLE ALBERTS**. Hille Alberts is geboren ca. 1633, dochter van Albert Jans N en Anne Berents N. Hille Alberts is overleden vóór 14 oktober 1710.

Kinderen van Oolcke Hilwerts en Hille Alberts:

1 Alcke Oolckes Waersinck, geboren ca. 1660 , volgt IV-c.

2 Hilwert Oolckes Waersinck, geboren ca. 1662 in Ter Wisch (Vlagtwedde) , volgt IV-d.

3 Jan Oolckes Waersinck, geboren ca. 1672.

4 Wibbe Oolckes (Wubbe) Waersinck, geboren ca. 1676 in Laude , volgt IV-e.

5 Heije Oolckes Waersinck, geboren ca. 1678 in Ter Wisch (Vlagtwedde) , volgt IV-f.

III-F N. WAERSINCK is geboren ca. 1631 in Laude, dochter van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. N. is overleden vóór 1 januari 1670 in Onstwedde. N. trouwde vóór 25 februari 1658 in Sellingen met **WUBBE WUBBES (jr) (op) Heijes**. Wubbe Wubbes is geboren ca. 1628, zoon van Wubbe Wubbes Heijes en Renske N. Wubbe Wubbes (jr) is overleden na 6 november 1701.

III-G BERENT HILWERTS WAERSINCK (Meems) is geboren ca. 1636 in Laude, zoon van Hilwert Jans (op) Waersinck en Wubbe Heijes Waersinck. Berent Hilwerts is overleden in 1710 in Laude. Berent Hilwerts trouwde ca. 1672 in Sellingen met **AALTIEN JANS**. Aaltien Jans is geboren ca. 1647. Aaltien Jans is overleden na 1 januari 1689 in Laude.

Kinderen van Berent Hilwerts en Aaltien Jans:

1 Geescke Berents Meems, geboren ca. 1672 in Laude , volgt IV-g.

2 Jan Berents Meems, geboren ca. 1675 in Laude , volgt IV-h.

3 Hilwert Berents Meems, geboren ca. 1677 in Laude , volgt IV-i.

4 Wubbe Berents Meems, geboren ca. 1679 in Laude , volgt IV-j.

5 Jantien Berents Meems, geboren ca. 1681 in Laude , volgt IV-k.

IV-a Hilwert Jans Waarsingh is geboren ca. 1660 in Laude, zoon van Jan Hilwerts Waersinck en Albertien Berents. Hilwert Jans is overleden na 1741. Hilwert Jans trouwde vóór 1691 in Sellingen met **HILCKE JANS (HILLE) TER WALSLAGE**. Hilcke Jans is geboren ca. 1666 in Ter Walslage (Vlagtwedde), dochter van Jan (op) Ter Walslage en Alcke Wubbes ter Walslage. Hille is overleden vóór 24 september 1707.

Kinderen van Hilwert Jans en Hille:

1 Jan Hilwerts Sr. Waarsingh, geboren ca. 1691 in Laude , volgt V-a.

2 Jan Walster Hilwerts Waarsing, geboren ca. 1695 in Laude , volgt V-b.

3 Alcke Hilwerts Waarsing, geboren ca. 1697 in Laude , volgt V-c.

4 Else Hilwerts Waarsing, geboren ca. 1706 in Laude , volgt V-d.

IV-B BERENT JANS WAERSINGH (Schulten) is geboren ca. 1665 in Laude, zoon van Jan Hilwerts Waersinck en Albertien Berents. Berent Jans is overleden vóór 2 februari 1714. Berent Jans trouwde ca. 1695 met **RIXTE ROELEFS SCHULTEN**. Rixte Roelefs is geboren ca. 1670 in Wedde, dochter van Roelf Jans Schulten en Swaantje Alberts ter Haar. Rixte Roelefs is overleden 16 oktober 1721.

Kind van Berent Jans en Rixte Roelefs:

1 Jan Berents Schulten(Bos), geboren ca. 1696 in Wedde , volgt V-e.

IV-C ALCKE OOLCKES WAERSINCK is geboren ca. 1660, dochter van Oolcke Hilwerts Waersinck (op Ter Wisch) en Hille Alberts. Alcke Oolckes trouwde ca. 1690 in Sellingen met **GEERT JANS**.

IV-D HILWERT OOLCKES WAERSINCK is geboren ca. 1662 in Ter Wisch (Vlagtwedde), zoon van Oolcke Hilwerts Waersinck (op Ter Wisch) en Hille Alberts. Hilwert Oolckes is overleden na 1710. Hilwert Oolckes trouwde 26 maart 1696 in Onstwedde met **WOLTJE JANS TEN VELTHUIS**. Woltje Jans is geboren ca. 1675 in Veerste Veldhuis, dochter van Jan Aikes ten Velthuis en Geeske Tijmens N. Woltje Jans is overleden na 1 januari 1703.

Kind van Hilwert Oolckes en Woltje Jans:

1 Geescke Hilwerts Waersinck, geboren ca. 1703 in Ter Wisch (Vlagtwedde), volgt V-f.

IV-E WIBBE OOLCKES (WUBBE) WAERSINCK is geboren ca. 1676 in Laude, dochter van Oolcke Hilwerts Waersinck (op Ter Wisch) en Hille Alberts. Wibbe Oolckes (Wubbe) is overleden in 1746. Zij is begraven op 10 september 1746 te Onstwedde. Wibbe Oolckes (Wubbe) trouwde 19 november 1706 in Onstwedde met **DERK JANS SICKES**. Derk Jans is geboren ca. 1656, zoon van Jan Sickes en N (Dercks) N. Derk Jans is overleden 17 november 1719 in Onstwedde.

Kinderen van Wibbe Oolckes (Wubbe) en Derk Jans:

1 Harm Dercks Sickes, geboren in 1708. Hij is gedoopt 26 maart 1708 in Onstwedde. Hij is begraven op 10 april 1769 te Onstwedde.

2 Hille Sickes, geboren in 1711. Zij is gedoopt 10 mei 1711 in Onstwedde. Hille is overleden vóór 31 januari 1718.

IV-F HEIJE OOLCKES WAERSINCK is geboren ca. 1678 in Ter Wisch (Vlagtwedde), zoon van Oolcke Hilwerts Waersinck (op Ter Wisch) en Hille Alberts. Heije Oolckes trouwde ca. 1720 in Sellingen met **TRIJNTJE WILLEMS N**. Trijntje Willems is geboren ca. 1700 in Ter Apel. Trijntje Willems is overleden na 1 januari 1735 in Laude.

Kinderen van Heije Oolckes en Trijntje Willems:

1 Oolcke Heijes Waarsing, geboren in 1727 in Sellingen, volgt V-g.

2 Willemke Heijes Waarsing, geboren ca. 1729, volgt V-h.

3 Jan Hindriks Heijes Waarsing, geboren in 1731. Hij is gedoopt 8 juni 1731 in Sellingen. Jan Hindriks Heijes is overleden na 15 december 1756.

4 Berent Heijes Waarsing, geboren in 1735. Hij is gedoopt 1 januari 1735 in Sellingen. Berent Heijes is overleden na 15 december 1756.

IV-G GEESCKE BERENTS MEEMS is geboren ca. 1672 in Laude, dochter van Berent Hilwerts Waersinck (Meems) en Aaltien Jans. Geescke Berents trouwde ca. 29 mei 1696 in Sellingen met **GEERT ENGELKES HUISINGH**.

IV-H JAN BERENTS MEEMS is geboren ca. 1675 in Laude, zoon van Berent Hilwerts Waersinck (Meems) en Aaltien Jans. Jan Berents is overleden vóór 1734 in Laude. Jan Berents trouwde ca. 1715 in Sellingen met **HILLE JANS TER WISCH**. Hille Jans is geboren ca. 1690 in Ter Wisch (Vlagtwedde), dochter van Jan Boeles ter Wisch en Janna Jans Vrieze. Hille Jans is overleden vóór 1771 in Laude.

Kinderen van Jan Berents en Hille Jans:

1 Janna Jans Meems, geboren ca. 1717 in Laude, volgt V-i.

2 Aaltien Jans Meems, geboren ca. 1720 in Laude, volgt V-j.

IV-I HILWERT BERENTS MEEMS is geboren ca. 1677 in Laude, zoon van Berent Hilwerts Waersinck (Meems) en Aaltien Jans. Hilwert Berents is overleden vóór 1734 in Laude. Hilwert Berents trouwde ca. 1706 in Sellingen met **HINDERTIEN BERENTS TRENNINGH**. Hindertijn Berents is geboren ca. 1680 in Laude, dochter van Berent Bruins Trenning en Grietien Jans Hoijtingh. Hindertijn Berents is overleden vóór 1750 in Laude. Kinderen van Hilwert Berents en Hindertijn Berents:

1 Aeltijn Hilwerts Meems, geboren ca. 1706 in Laude, volgt V-k.

2 Berentje Hilwerts Meems, geboren ca. 1711 in Laude, volgt V-l.

3 Geertje Hilwerts Meems, geboren ca. 1713 in Laude, volgt V-m.

4 Grietje Hilwerts Meems, geboren ca. 1717, volgt V-n.

5 Hendrikje Hilwerts Meems, geboren ca. 1719 in Laude, volgt V-o.

IV-J WUBBE BERENTS MEEMS is geboren ca. 1679 in Laude, dochter van Berent Hilwerts Waersinck (Meems) en Aaltien Jans. Wubbe Berents trouwde vóór 1705 in Onstwedde met **EVERT NANNES NN**.

IV-K JANTIEN BERENTS MEEMS is geboren ca. 1681 in Laude, dochter van Berent Hilwerts Waersinck (Meems) en Aaltien Jans. Jantien Berents is overleden na 16 december 1711 in Onstwedde. Zij is begraven op 1 mei 1742 te Onstwedde. Jantien Berents trouwde 26 maart 1705 in Onstwedde met **HARM MEEMS SICKES**. Harm Meems is geboren ca. 1675 in Onstwedde, zoon van Meme Sickes en N. N. Harm Meems is overleden in 1734. Hij is begraven op 12 april 1734 te Onstwedde.

V-A JAN HILWERTS SR. WAARSINGH is geboren ca. 1691 in Laude, zoon van Hilwert Jans Waarsingh en Hilcke Jans (Hille) ter Walslage. Jan Hilwerts Sr. is overleden in 1750 in Laude. Jan Hilwerts Sr. trouwde ca. 1725 in Sellingen met **SWAENTIE DETMERS HARWERING**. Swaentie Detmers is geboren ca. 1695 in Sellingen, dochter van Detmer Wubbjes Harwering en Jantje Jans Meenderingh. Swaentie Detmers is overleden ca. 1767 in Laude.

Kinderen van Jan Hilwerts Sr. en Swaentie Detmers:

1 Hilwert Jans Waarsingh, geboren ca. 1726 in Laude. Hilwert Jans is overleden ca. 1779.

2 Albertje Jans Waarsing, geboren ca. 1729 in Laude, volgt VI-a.

3 Jantien Jans Waarsing, geboren ca. 1731 in Laude, volgt VI-b.

4 Hillegijn Jans Waarsing, geboren in 1733 in Laude. Hillegijn Jans is overleden in 1767.

V-B JAN WALSTER HILWERTS WAARSING is geboren ca. 1695 in Laude, zoon van Hilwert Jans Waarsingh en Hilcke Jans (Hille) ter Walslage. Jan Walster Hilwerts is overleden in 1775. Jan Walster Hilwerts:

(1) trouwde ca. 1728 met **N. N.**

(2) trouwde vóór 11 december 1732 in Sellingen met **HINDERCKIEN JANS N.** Hinderckien Jans is geboren in 1697, dochter van Jan Alberts N en Luitie Hindricks N. Zij is gedoopt 28 november 1697 in Vlagtwedde.

Hinderckien Jans is overleden vóór 11 december 1732.

(3) trouwde vóór 18 december 1733 in Sellingen met **HINDERCKIEN BERENTS SCHEPER**. Hinderckien Berents is geboren in 1707 in Laude, dochter van Berent Hindriks Scheper en Teube Geerts N. Hinderckien Berents is overleden na 1 januari 1775 in Sellingen.

Kind van Jan Walster Hilwerts en Hinderckien Jans:

1 Hinderckien Jans van de Walster, geboren ca. 1731 in Laude, volgt VI-e.

Kinderen van Jan Walster Hilwerts en Hinderckien Berents:

1 Wubbe Jans Waarsing, volgt VI-c.

2 Hilwert Jans Waarsing, geboren ca. 1732 in Laude, volgt VI-f.

3 Berent Jans Waarsing, geboren in 1738. Hij is gedoopt 15 juni 1738 in Sellingen.

Kind van Jan Walster Hilwerts uit onbekende relatie:

1 Hindrik Jans van de Walster (Kuiper), geboren ca. 1729 in Laude, volgt VI-d.

V-C ALCKE HILWERTS WAARSING is geboren ca. 1697 in Laude, dochter van Hilwert Jans Waarsingh en Hilcke Jans (Hille) ter Walslage. Alcke Hilwerts is overleden na 1 januari 1737 in Ter Haar (Vlagtwedde). Alcke Hilwerts trouwde ca. 1729 met **JAN GEERTS HOITINGH**. Jan Geerts is geboren ca. 1690 in Ter Haar (Vlagtwedde), zoon van Geert Hindriks N en Hebel Hindriks Hoitingh. Jan Geerts is overleden in 1742 in Ter Haar (Vlagtwedde).

Kinderen van Alcke Hilwerts en Jan Geerts:

1 Albert Hoitingh, geboren ca. 1729 in Ter Haar. Hij is gedoopt in Sellingen. Albert is overleden in 1768.

2 Hille Hoitingh, geboren in 1731. Zij is gedoopt 25 maart 1731 in Sellingen.

3 Jantjen Jans (Jantijn) Hoiting, geboren in 1733 in Ter Haar, volgt VI-g.

4 Hindrik Hoitingh, geboren ca. 1735 in Ter Haar.

5 Wubbe Hoitingh, geboren in 1736 in Ter Haar. Zij is gedoopt 22 januari 1736 in Sellingen. Wubbe is overleden vóór 1761.

6 Hebel Hindriks Hoitingh, geboren in 1736 in Ter Haar. Zij is gedoopt in 1742 in Sellingen.

7 Hilwert Hoitingh, geboren in 1738 in Ter Haar. Hij is gedoopt 23 februari 1738 in Sellingen.

V-D ELSE HILWERTS WAARSING is geboren ca. 1706 in Laude, zoon van Hilwert Jans Waarsingh en Hilcke Jans (Hille) ter Walstage. Else Hilwerts trouwde 19 april 1734 in Sellingen met **JANNA LUBBERTS**.

Kinderen van Else Hilwerts en Janna Lubberts:

1 Luppe Waarsing, geboren in 1735. Hij is gedoopt 11 maart 1735 in Sellingen. Luppe is overleden vóór 15 april 1740.

2 Hille Elzes Waarsing, geboren in 1737 , volgt VI-h.

3 Luppe Waarsing, geboren in 1740. Hij is gedoopt 15 april 1740 in Sellingen. Luppe is overleden vóór 26 februari 1819.

4 Berend Elzes Waarsing, geboren in 1741 , volgt VI-i.

5 Hilvert Elzes Waarsing, geboren in 1744 , volgt VI-j.

6 Luppe Waarsing, geboren in 1747. Hij is gedoopt 26 februari 1747 in Sellingen. Luppe is overleden vóór 28 april 1748.

7 Luppe Waarsing, geboren in 1748. Zij is gedoopt 28 april 1748 in Sellingen.

8 Jan Waarsing, geboren in 1751. Hij is gedoopt 18 april 1751 in Sellingen.

9 Wubbe Waarsing, geboren in 1754. Zij is gedoopt 17 november 1754 in Sellingen.

V-E JAN BERENTS SCHULTEN(Bos) is geboren ca. 1696 in Wedde, zoon van Berent Jans Waarsingh (Schulten) en Rixte Roelefs Schulten. Jan Berents is overleden vóór 8 juli 1734 in Wedde. Jan Berents trouwde ca. 1724 in Wedde met **GEERTJE ENGELKES N.**. Geertje Engelkes is geboren ca. 1700 in Vriescheloo, dochter van Engelke Hindriks N. en Naantje Engels Bruggers. Geertje Engelkes is overleden in 1743 in Wedde.

Kinderen van Jan Berents en Geertje Engelkes:

1 Berent Elzes? Bos.

2 Naantje Bos. Zij is gedoopt 1 juli 1725 in Wedde..

3 Engelke Jans Schulten (Bos), geboren in 1727 , volgt VI-k.

V-F GEESCKE HILWERTS WAARSINCK is geboren ca. 1703 in Ter Wisch (Vlagtwedde), dochter van Hilwert Oolckes Waarsingh en Woltje Jans ten Velthuis. Zij is gedoopt 16 maart 1732 in Sellingen. Geescke Hilwerts is overleden 20 september 1780 in Roswinkel. Geescke Hilwerts trouwde ca. 1726 in Sellingen met **ALBERT BERENDS KUIPER**. Albert

Berends is geboren ca. 1696 in Ter Borg (Vlagtwedde), zoon van Berent Alberts Kuiper en NN. Albert Berends is overleden na 1752 in Roswinkel.

Kinderen van Geescke Hilwerts en Albert Berends:

1 Berend Alberts (op Scholten) Kuiper, geboren ca. 1726 , volgt VI-l.

2 Woltje Kuiper, geboren ca. 1728 , volgt VI-m.

3 Harm Kuiper, geboren ca. 1730 , volgt VI-n.

4 Fenne Kuiper, geboren in 1732 , volgt VI-o.

5 Hilvert (Hilbert) Kuiper, geboren in 1734 , volgt VI-p.

6 Antke Alberts Kuiper, geboren in 1737 in Ter Borg (Vlagtwedde) , volgt VI-q.

7 Janna Kuiper, geboren in 1740 , volgt VI-r.

8 Geert Kuiper, geboren in 1743. Hij is gedoopt 6 juni 1743 in Sellingen.

V-G OOLCKE HEIJES WAARSING is geboren in 1727 in Sellingen, zoon van Heije Oolckes Waarsingh en Trijntje Willems N. Hij is gedoopt na 1 januari 1727 in Sellingen. Oolcke Heijes trouwde 8 april 1764 in Sellingen met **ANNEKE GEERTS N.** Anneke Geerts is geboren 18 december 1735 in Ter Apel, dochter van Geert Alberts Smit en Fenne Jans N.

V-H WILLEMKE HEIJES WAARSING is geboren ca. 1729, dochter van Heije Oolckes Waarsingh en Trijntje Willems N. Zij is gedoopt ca. 1729 in Sellingen. Willemke Heijes is overleden na 15 december 1756. Willemke Heijes trouwde 8 april 1761 in Sellingen met **N. N.**.

V-I JANNA JANS MEEMS is geboren ca. 1717 in Laude, dochter van Jan Berents Meems en Hille Jans ter Wisch. Janna Jans trouwde 14 mei 1741 in Vlagtwedde met **JAN GEERTS POLLING**. Hij is een zoon van Geert Geerts Polling en Lamme Geerts Boelmans.

V-J AALTIEN JANS MEEMS is geboren ca. 1720 in Laude, dochter van Jan Berents Meems en Hille Jans ter Wisch. Aaltien Jans is overleden vóór 1773 in Laude Vlagtwedde). Aaltien Jans trouwde 23 maart 1741 in Sellingen met **GEERT GEERTS POLLING**. Geert Geerts is geboren in 1717. Hij is gedoopt 10 oktober 1717 in Jipsinghuizen (Vlagtwedde). Geert Geerts is overleden vóór 1772 in Ter Haar (Vlagtwedde).

Kinderen van Aaltien Jans en Geert Geerts:

1 Jan Geerts Polling/Meems, geboren in 1742. Hij is gedoopt 28 januari 1742 in Sellingen. Jan Geerts is overleden in 1781 in Laude.

2 Geert Geerts Polling, geboren in 1744 , volgt VI-s.

3 Lammert Geerts Polling, geboren in 1748. Hij is gedoopt 5 mei 1748 in Sellingen. Lammert Geerts is overleden vóór 18 januari 1773.

4 Hillegien Geerts Polling, geboren in 1751. Zij is gedoopt 28 februari 1751 in Sellingen. Hillegien Geerts is overleden vóór 18 januari 1773.

5 Berent Geerts Polling, geboren in 1752 , volgt VI-t.

6 Hilwert Geerts Meems, geboren in 1755 , volgt VI-u.

7 Lammegien Geerts Polling, geboren in 1760. Zij is gedoopt 20 april 1760 in Sellingen. Lammegien Geerts is overleden vóór 18 januari 1773.

V-K AELTIJN HILWERTS MEEMS is geboren ca. 1706 in Laude, dochter van Hilwert Berents Meems en Hindertijn Berents Trenningh. Aeltijn Hilwerts is overleden vóór 1 januari 1778 in Ter Haar (Vlagtwedde). Aeltijn Hilwerts trouwde 21 februari 1731 in Sellingen met **HINDERIK GEERTS HOITING**. Hinderik Geerts is geboren in 1707, zoon van Geert Hindricks Hoytingh en Hebel Hindricks Hoytingh. Hij is gedoopt 23 januari 1707 in Ter Apel. Hinderik Geerts is overleden vóór 1772 in Ter Haar (Vlagtwedde).

Kinderen van Aeltijn Hilwerts en Hinderik Geerts:

1 Hilwert Hoiting, geboren in 1733. Hij is gedoopt 8 augustus 1733 in Sellingen.

2 Hebel Hoiting, geboren in 1736. Zij is gedoopt 16 september 1736 in Sellingen.

3 Hilwert Hoiting, geboren in 1738. Hij is gedoopt 25 december 1738 in Sellingen.

4 Hinderkien Hoiting, geboren in 1742. Zij is gedoopt 8 april 1742 in Sellingen.

5 Jantien Hindriks Hoiting, geboren in 1747. Zij is gedoopt 14 januari 1747 in Sellingen. Zij is begraven op 12 juli 1777 te Onstwedde.

6 Geert Hoiting, geboren in 1750. Hij is gedoopt 9 augustus 1750 in Sellingen.

7 Hebel Hoiting, geboren in 1754. Zij is gedoopt 6 januari 1754 in Sellingen.

V-L BERENTJE HILWERTS MEEMS is geboren ca. 1711 in Laude, dochter van Hilwert

Berents Meems en Hindertijn Berents Trenningh. Berentje Hilwerts trouwde in 1770 in Vlagtwedde met **HARM GEERTS MEIJER**.

V-M GEERTJE HILWERTS MEEMS is geboren ca. 1713 in Laude, dochter van Hilwert Berents Meems en Hindertijn Berents Trenningh. Geertje Hilwerts trouwde 30 maart 1753 in Vlagtwedde met **HINDRIK JANS VOLDERS**.

V-N GRIETJE HILWERTS MEEMS is geboren ca. 1717, dochter van Hilwert Berents Meems en Hindertijn Berents Trenningh. Grietje Hilwerts trouwde 8 februari 1742 in Vlagtwedde met **ANDRIES GEERTS N**.

V-O HENDRIKJE HILWERTS MEEMS is geboren ca. 1719 in Laude, dochter van Hilwert Berents Meems en Hindertijn Berents Trenningh. Hendrikje Hilwerts:

(1) trouwde 10 mei 1744 in Onstwedde met **Jan Berents Tempel**.

(2) trouwde 30 maart 1749 in Onstwedde met **ALBERT ALBERTS HENSUMS**. Albert Alberts is geboren ca. 1725, zoon van Albert Harms Hensums en Barber Alberts Snijder. Hij is gedoopt ca. 1725 in Onstwedde.

VI-A ALBERTJE JANS WAARSING is geboren ca. 1729 in Laude, dochter van Jan Hilwerts Sr. Waarsingh en Swaentje Detmers Harwering. Albertje Jans is overleden na 1794 in Laude. Albertje Jans trouwde 21 juni 1767 in Sellingen met **GEERT ADOLFS MOLANUS**. Geert Adolfs is geboren ca. 1720 in Ter Wisch (Vlagtwedde), zoon van Adolph Willems Molanus en Wendel Geerts N. Geert Adolfs is overleden na 1794 in Laude.

Kind van Albertje Jans en Geert Adolfs:

1 Swaantie Geerts Waarsing, geboren in 1768 in Laude , volgt VII-a.

VI-B JANTIEN JANS WAARSING is geboren ca. 1731 in Laude, dochter van Jan Hilwerts Sr. Waarsingh en Swaentje Detmers Harwering. Jantien Jans trouwde vóór 23 december 1760 met **JOHANNES HENRICUS BRANDS**. Johannes Henricus is geboren in 1734, zoon van Willem Andries Brands en Jantien Jansen N. Hij is gedoopt vóór 23 maart 1734 in Groningen.

VI-C WUBBE JANS WAARSING, zoon van Jan Walster Hilwerts Waarsing en Hinderckien Berents Scheper. Wubbe Jans begon een relatie met **ALKE LUIKENS N.**

VI-D HINDRIK JANS VAN DE WALSTER (Kuiper) is geboren ca. 1729 in Laude, zoon van Jan Walster Hilwerts Waarsing en N. N. Hindrik Jans trouwde 16 maart 1755 in Roswinkel met **ANTKE ALBERTS KUIPER**. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op dezelfde datum in Roswinkel. Antke Alberts is geboren in 1737 in Ter Borg (Vlagtwedde), dochter van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Zij is gedoopt 10 november 1737 in Sellingen. Antke Alberts is overleden 8 juli 1812 in Roswinkel.

Kinderen van Hindrik Jans en Antke Alberts:

1 Wubke Hindriks Kuiper, geboren 23 december 1755 in Roswinkel, volgt VII-b.

2 Janna Hindriks Kuiper, geboren in 1757 in Roswinkel, volgt VII-c.

3 Roelofje Hindriks Kuiper, geboren in 1759 in Roswinkel, volgt VII-d.

4 Luite Hindriks Kuiper (Schutten), geboren in 1762 in Roswinkel, volgt VII-e.

5 Albert Hindriks Kuiper, geboren in 1764 in Roswinkel, volgt VII-f.

6 Jantjen Kuiper, geboren in 1767 in Roswinkel, volgt VII-g.

7 Albertjen Kuiper, geboren in 1770 in Roswinkel, volgt VII-h.

VI-E HINDERCKIEN JANS VAN DE WALSTER is geboren ca. 1731 in Laude, dochter van Jan Walster Hilwerts Waarsing en Hinderckien Jans N. Hinderckien Jans trouwde 6 april 1755 in Roswinkel met **BEREND ALBERTS (OP SCHOLTEN) KUIPER**. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op dezelfde datum in Roswinkel. Berend Alberts (op Scholten) is geboren ca. 1726, zoon van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Kinderen van Hinderckien Jans en Berend Alberts (op Scholten):

1 Geesje Kuiper. Zij is gedoopt 27 juni 1756 in Roswinkel.

2 Jan Kuiper. Hij is gedoopt 6 augustus 1758 in Roswinkel.

3 Henderika Kuiper. Zij is gedoopt 15 februari 1761 in Roswinkel.

4 Albert Kuiper. Hij is gedoopt 5 februari 1764 in Roswinkel.

5 Geert Kuiper. Hij is gedoopt 20 september 1767 in Roswinkel.

VI-F HILWERT JANS WAARSING is geboren ca. 1732 in Laude, zoon van Jan Walster Hilwerts Waarsing en Hinderckien Berents Scheper. Hij is gedoopt ca. 1732 in Sellingen. Hilwert Jans is overleden na 1775 in Laude. Hilwert Jans trouwde na 1 januari 1760 in Sellingen met **ANKE JANS N.** Anke Jans is geboren in 1727. Anke Jans is overleden in mei 1807 in Laude. Zij is begraven op 6 mei 1807 te Sellingen.

Kinderen van Hilwert Jans en Anke Jans:

1 Jan Hilwerts Veldhuis, geboren in 1761, volgt VII-i.

2 Jan Hilwerts Waarsing, geboren in 1765, volgt VII-j.

3 Hindrik Hilverts Waarsing, geboren in 1768. Hij is gedoopt 18 maart 1768 in Sellingen. Hindrik Hilverts is overleden vóór 6 mei 1807.

VI-G JANTJEN JANS ((JANTIEN)) HOITING is geboren in 1733 in Ter Haar, dochter van Jan Geerts Hoitingh en Alcke Hilwerts Waarsing. Zij is gedoopt 12 juli 1733 in Sellingen. Jantijn is overleden na 1789 in Sellingen. Jantijn trouwde met **HINDRIK HINDRIKS TWIEST**.

Kind van Jantijn en Hindrik Hindriks:

1 Hindrik Hindriks (Fennen) (op) Waarsing, geboren 21 mei 1762 in Laude, volgt VII-k.

VI-H HILLE ELZES WAARSING is geboren in 1737, dochter van Else Hilwerts Waarsing en Janna Lubberts. Zij is gedoopt 28 september 1737 in Sellingen. Hille Elzes is overleden na 1 januari 1790. Zij is begraven op 29 juli 1790 te Onstwedde. Hille Elzes trouwde 10 maart 1769 in Sellingen met **BOELE JACOBS TER BORG**. Boele Jacobs is geboren in 1744, zoon van Jacob Jurjens ter Borg en Swaantien Boeles Migchels. Hij is gedoopt 12 juli 1744 in Sellingen. Hij is begraven op 26 januari 1802 te Onstwedde.

Kinderen van Hille Elzes en Boele Jacobs:

1 Jan Boeles ter Borg, geboren in 1769. Hij is gedoopt 12 februari 1769 in Sellingen. Jan Boeles is overleden 2 januari 1826 in Onstwedde.

2 Jacob Boeles ter Borg, geboren in 1772. Hij is gedoopt 20 september 1772 in Onstwedde.

Jacob Boeles is overleden in 1772. Hij is begraven op 12 december 1772 te Ondstwedde.

VI-I BEREND ELZES WAARSING is geboren in 1741, zoon van Else Hilwerts Waarsing en Janna Lubberts. Hij is gedoopt 11 juni 1741 in Sellingen. Berend Elzes is overleden 8 februari 1819 in Jipsinghuizen (Vlagtwedde). Berend Elzes trouwde 20 september 1767 in Sellingen met **STIENTJE PIETERS WEGMAN**. Stientje Pieters is geboren in 1747, dochter van Pieter Berends Wegman en Janna Derks N. Zij is gedoopt 24 maart 1747 in Wedde. Stientje Pieters is overleden 5 maart 1819 in (Vlagtwedde).

Kinderen van Berend Elzes en Stientje Pieters:

1 Jantien Berents Waarsing, volgt VII-l.

2 Janna Waarsing, geboren in 1767. Zij is gedoopt 20 december 1767 in Sellingen.

3 Janna Berents Waarsing, geboren na 1 januari 1773, volgt VII-m.

4 Rixte Berents Waarsing, geboren in 1788, volgt VII-n.

5 Jan Berents Waarsing, geboren in 1794 in Laude, volgt VII-o.

6 Elze Berents Waarsing, geboren in 1851, volgt VII-p.

VI-J HILVERT ELZES WAARSING is geboren in 1744, zoon van Else Hilwerts Waarsing en Janna Lubberts. Hij is gedoopt 8 maart 1744 in Sellingen. Hilvert Elzes trouwde vóór 1 januari 1768 in Sellingen met **GRIETJE HINDRIKS TWIEST**. Grietje Hindriks is geboren in 1737, dochter van Hindrik Jans Twiest en Fenne Hindriks Mepsche. Zij is gedoopt 29 december 1737 in Sellingen. Grietje Hindriks is overleden in 1799.

Kinderen van Hilvert Elzes en Grietje Hindriks:

1 Else Hilverts Waarsing, geboren in 1768, volgt VII-q.

2 Hindrik Hilverts Waarsing, geboren in 1774 in Laude, volgt VII-r.

VI-K ENGELKE JANS SCHULTEN (Bos) is geboren in 1727, zoon van Jan Berents Schulten(Bos) en Geertje Engelkes N.. Hij is gedoopt 5 augustus 1727 in Wedde. Engelke Jans is overleden 9 december 1807 in Vriesche-loo. Engelke Jans trouwde met **NN**.

Kind van Engelke Jans en NN:

1 Hindrik (Schulten)Bos.

VI-L BEREND ALBERTS (OP SCHOLTEN) KUIPER is geboren ca. 1726, zoon van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Berend Alberts (op Scholten) trouwde 6 april 1755 in Roswinkel met **HINDERCKIEN JANS VAN DE WALSTER**. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op dezelfde datum in Roswinkel. Hinderckien Jans is geboren ca. 1731 in Laude, dochter van Jan Walster Hilwerts Waarsing en Hinderckien Jans N.

Kinderen van Berend Alberts (op Scholten) en Hinderckien Jans:

1 Geesje Kuiper. Zij is gedoopt 27 juni 1756 in Roswinkel.

2 Jan Kuiper. Hij is gedoopt 6 augustus 1758 in Roswinkel.

3 Henderika Kuiper. Zij is gedoopt 15 februari 1761 in Roswinkel.

4 Albert Kuiper. Hij is gedoopt 5 februari 1764 in Roswinkel.

5 Geert Kuiper. Hij is gedoopt 20 september 1767 in Roswinkel.

VI-M WOLTJE KUIPER is geboren ca. 1728, dochter van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Woltje trouwde vóór 1753 in Sellingen met **LAMMERT WUBBES TEN VELTHUIS**.

VI-N HARM KUIPER is geboren ca. 1730, zoon van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Harm trouwde 13 oktober 1771 in Sellingen met **GRIETJE THOOLS**.

VI-O FENNE KUIPER is geboren in 1732, dochter van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Zij is gedoopt 16 maart 1732 in Sellingen. Fenne trouwde 30 oktober 1761 in Vlagtwedde met **HARM THOMAS**.

VI-P HILVERT (HILBERT) KUIPER is geboren in 1734, zoon van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Hij is gedoopt 27 november 1734 in Sellingen. Hilvert (Hilbert) trouwde 26 december 1761 in Roswinkwl met **Margje Berents**.

VI-Q ANTKE ALBERTS KUIPER is geboren in 1737 in Ter Borg (Vlagtwedde), dochter van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Zij is gedoopt 10 november 1737 in Sellingen. Antke Alberts is overleden 8 juli 1812 in Roswinkel. Antke Alberts trouwde

16 maart 1755 in Roswinkel met **HINDRIK JANS VAN DE WALSTER (Kuiper)**. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op dezelfde datum in Roswinkel. Hindrik Jans is geboren ca. 1729 in Laude, zoon van Jan Walster Hilwerts Waarsing en N. N. Kinderen van Antke Alberts en Hindrik Jans:

1 Wubke Hindriks Kuiper, geboren 23 december 1755 in Roswinkel, volgt VII-b.

2 Janna Hindriks Kuiper, geboren in 1757 in

Roswinkel, volgt VII-c.

3 Roelofje Hindriks Kuiper, geboren in 1759 in Roswinkel, volgt VII-d.

4 Luite Hindriks Kuiper (Schutten), geboren in 1762 in Roswinkel, volgt VII-e.

5 Albert Hindriks Kuiper, geboren in 1764 in Roswinkel, volgt VII-f.

6 Jantjen Kuiper, geboren in 1767 in Roswinkel, volgt VII-g.

7 Albertjen Kuiper, geboren in 1770 in Roswinkel, volgt VII-h.

VI-R JANNA KUIPER is geboren in 1740, dochter van Albert Berends Kuiper en Geescke Hilwerts Waarsinck. Zij is gedoopt 11 september 1740 in Sellingen. Janna:

(1) trouwde vóór 1772 in Roswinkel met **ROELF PIETERS..**

(2) trouwde 7 februari 1772 in Roswinkel met **HENRICUS MENNES LIEFSTINGH**.

Kind van Janna en Henricus Mennes:

1 Menne Liefstingh, geboren in 1773. Hij is gedoopt 24 december 1773 in Roswinkel..

VI-S GEERT GEERTS POLLING is geboren in 1744, zoon van Geert Geerts Polling en Aaltien Jans Meems. Hij is gedoopt 25 oktober 1744 in Sellingen. Geert Geerts trouwde 8 juni 1777 in Vlagtwedde met **GEESSIEN WARNCKES**.

VI-T BERENT GEERTS POLLING is geboren in 1752, zoon van Geert Geerts Polling en Aaltien Jans Meems. Hij is gedoopt 19 september 1752 in Sellingen. Berent Geerts

Foto 6: De voormalige 'Waarsing boerderij' in Laude, afgebroken in 1978

trouwde 8 juni 1777 in Vlagtwedde met **LUCKE WUBBES WIEBELING**.

VI-U HILWERT GEERTS MEEMS is geboren in 1755, zoon van Geert Geerts Polling en Aaltien Jans Meems. Hij is gedoopt 5 oktober 1755 in Sellingen. Hij is begraven op 5 augustus 1794 te Sellingen. Hilwert Geerts trouwde 22 juni 1783 in Sellingen met **GEERTRUID LUIKENS BRUGGERS**. Geertruid Luikens is geboren in 1760, dochter van Luiken Roelfs Bruggers en Wupcke Harms Schuring. Zij is gedoopt 19 juni 1760 in Sellingen. Geertruid Luikens is overleden 11 februari 1847 in Laude.

Kinderen van Hilwert Geerts en Geertruid Luikens:

1 Wupke Hilverts Meems, geboren 26 mei 1784 in Laude, volgt VII-s.

2 Geert Hilverts Meems, geboren in 1786, volgt VII-t.

3 Aaltijn Meems, geboren in 1789. Zij is gedoopt 1 maart 1789 in Sellingen. Aaltijn is overleden in 1793.

4 Luiken Hilverts Meems, geboren in 1791, volgt VII-u.

VII-A SWAANTIE GEERTS WAARSING is geboren in 1768 in Laude, dochter van Geert Adolfs Molanus en Albertje Jans Waarsing. Zij is gedoopt 2 december 1768 in Sellingen. Swaantie Geerts is overleden 22 december 1829 in Laude (41) (Vlagtwedde). Swaantie Geerts trouwde 26 september 1794 in Sellingen met **HINDRIK HINDRIKS (FENNEN)**

(OP) WAARSING. Hindrik Hindriks is geboren 21 mei 1762 in Laude, zoon van Hindrik Hindriks Twiest en Jantjen Jans ((Jantijn)) Hoiting. Hij is gedoopt 28 november 1762 in Sellingen. Hindrik Hindriks is overleden 13 juni 1840 in Laude.

Kinderen va Swaantie Geerts en Hindrik Hindriks:

1 Albertje Hindriks Waarsing, geboren in 1796 in Laude. Zij is gedoopt 11 december 1796 in Sellingen. Albertje Hindriks is overleden vóór 13 maart 1803.

2 Hindrik Hindriks Waarsing, geboren in 1798 in Laude, volgt VIII-a.

3 Albertje Hindriks Waarsing, geboren in 1803 in Laude, volgt VIII-b.

4 Jantien Hindriks Waarsing, geboren 21 mei 1806 in Laude. Zij is gedoopt 26 mei 1806 in Sellingen. Jantien Hindriks is overleden 12 juni 1809 in Laude.

VII-B WUBKE HINDRIKS KUIPER is geboren 23 december 1755 in Roswinkel, dochter van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper) en Antke Alberts Kuiper. Zij is gedoopt 25 december 1755 in Roswinkel. Wubke Hindriks is overleden 21 april 1782 in Roswinkel. Wubke Hindriks trouwde met **LAMMERT TEEUWES**.

VII-C JANNA HINDRIKS KUIPER is geboren in 1757 in Roswinkel, dochter van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper) en Antke Alberts Kuiper. Zij is gedoopt 23 december 1757 in Roswinkel. Janna Hindriks is overleden 6 februari 1799 in Roswinkel. Janna Hindriks begon een relatie met **JAN ROELOFS SANDERS**.

VII-D ROELOFJE HINDRIKS KUIPER is geboren in 1759 in Roswinkel, dochter van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper) en Antke Alberts Kuiper. Zij is gedoopt 11 oktober 1759 in Roswinkel. Roelofje Hindriks is overleden 27 april 1813 in Roswinkel. Roelofje Hindriks trouwde 2 mei 1799 in Roswinkel met **BEREND GEERTS SNIJDER**. Berend Geerts is geboren in 1770. Hij is gedoopt 11 maart 1770 in Roswinkel. Berend Geerts is overleden 2 maart 1826 in Roswinkel.

VII-E LUIITE HINDRIKS KUIPER (Schutten) is geboren in 1762 in Roswinkel, zoon van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper)

en Antke Alberts Kuiper. Hij is gedoopt 16 mei 1762 in Roswinkel. Luite Hindriks Kuiper is overleden 21 december 1836 in Roswinkel. Luite Hindriks Kuiper:

(1) trouwde met **HILLECHIEN ASSEMANS**. Hillechien is overleden in Roswinkel.

(2) trouwde 8 mei 1791 in Roswinkel met **JANTIEN HUGOOS HOUGOOR**. Jantien Hugoos is geboren 25 januari 1764 in Westenes (Emmen), dochter van Hugo Lucas Tabak en Annegien Hendriks Andries. Jantien Hugoos is overleden 29 maart 1837 in Roswinkel.

Kinderen van Luite Hindriks Kuiper en Hillechien:

1 Hendrikus Kuiper, volgt VIII-c.

2 Trientien Luites Kuiper, geboren in 1791 in Roswinkel, volgt VIII-d.

3 Hindrik Luites Kuiper, geboren 28 oktober 1792 in Roswinkel, volgt VIII-e.

Kinderen van Luite Hindriks Kuiper en Jantien Hugoos:

1 Hindrikus Kuiper, geboren in 1796 in Roswinkel, volgt VIII-f.

2 Albert Kuiper, geboren 9 juni 1798 in Roswinkel, volgt VIII-g.

3 Annigje Kuiper, geboren 25 juli 1801 in Roswinkel, volgt VIII-h.

VII-F ALBERT HINDRIKS KUIPER is geboren in 1764 in Roswinkel, zoon van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper) en Antke Alberts Kuiper. Hij is gedoopt 10 oktober 1764 in Roswinkel. Albert Hindriks is overleden in Roswinkel. Albert Hindriks trouwde 10 januari 1787 in Roswinkel met **HEBELTIEN ROELOFS PIETERS**. Hebeltien Roelofs is geboren in 1766 in Roswinkel, dochter van Roelof Pieters en Jantien Alberts (Janna) Kuiper. Zij is gedoopt 29 juni 1766 in Roswinkel. Kinderen van Albert Hindriks en Hebeltien Roelofs:

1 Roelof Alberts Kuiper, geboren in 1787 in Roswinkel. Hij is gedoopt 25 april 1787 in Roswinkel.

2 Annechien Alberts Kuiper, geboren in 1790 in Roswinkel. Zij is gedoopt 15 augustus 1790 in Roswinkel.

3 Hindrik Alberts Kuiper, geboren in 1794 in Roswinkel. Hij is gedoopt 12 januari 1794 in Roswinkel.

4 Jantien Alberts Kuiper, geboren in 1796 in Roswinkel. Zij is gedoopt 19 juni 1796 in Roswinkel.

5 Hinderika Alberts Kuiper, geboren in 1799 in Roswinkel. Zij is gedoopt 29 december 1799 in Roswinkel.

VII-G JANTJEN KUIPER is geboren in 1767 in Roswinkel, dochter van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper) en Antke Alberts Kuiper. Zij is gedoopt 1 maart 1767 in Roswinkel. Jantjen trouwde 14 oktober 1790 in Roswinkel met **WUBBE JOESTES**. Hij is een zoon van Joost Jans N en Hillechien Jans N.

VII-H ALBERTJEN KUIPER is geboren in 1770 in Roswinkel, dochter van Hindrik Jans van de Walster (Kuiper) en Antke Alberts Kuiper. Zij is gedoopt 13 mei 1770 in Roswinkel. Albertjen trouwde 19 mei 1799 in Roswinkel met **HARM HINDRIKS**.

VII-I JAN HILWERTS VELDHUIS is geboren in 1761, zoon van Hilwert Jans Waarsing en Anke Jans N. Hij is gedoopt 27 januari 1761 in Sellingen. Jan Hilwerts is overleden 1 augustus 1827 in Laude. Jan Hilwerts trouwde 10 april 1791 in Sellingen met **JANTJE JANS RUTKES**. Jantje Jans is geboren 19 februari 1764 in Vlagtwedde, dochter van Jan Rotgers N en Geesje Berends N. Jantje Jans is overleden 10 januari 1714 in Laude.

Kinderen van Jan Hilwerts en Jantje Jans:

1 Geesien Jans Veldhuis, geboren in 1792 in Laude, volgt VIII-i.

2 Antje (Anneke) Jans Veldhuis, geboren in 1794 in Laude, volgt VIII-j.

VII-J JAN HILWERTS WAARSING is geboren in 1765, zoon van Hilwert Jans Waarsing en Anke Jans N. Hij is gedoopt 28 april 1765 in Sellingen. Jan Hilwerts is overleden 29 december 1839 in Beukhorst (Vlagtwedde). Jan Hilwerts:

(1) trouwde 18 mei 1792 in Sellingen met **RIXTE HARMS TWIEST**. Rixte Harms is geboren in 1771, dochter van Harm Hindriks Twiest en Geesje Berends N. Zij is gedoopt 29 december 1771 in Sellingen. Rixte Harms is overleden in 1796 in Laude.

(2) trouwde 27 april 1795 in Sellingen met **AALTIJN ALBERTS BEUKHORST**. Aaltijn Alberts is geboren in 1768. Zij is gedoopt 8 mei 1768 in Sellingen. Aaltijn Alberts is overleden in 1796 in Laude.

(3) trouwde 8 juli 1798 in Sellingen met **JANTJE JANS TEN VELTHUIS**. Jantje Jans

is geboren in 1772 in Laude, dochter van Jan Wubbes Jr ten Velthuis en Trintje Alverigs ter Haar. Zij is gedoopt 12 juli 1772 in Sellingen.

Kind van Jan Hilwerts en Rixte Harms:

1 Hilwert Waarsing, geboren in 1793 in Laude. Hij is gedoopt 7 april 1793 in Sellingen. Hilwert is overleden vóór 4 augustus 1800.

Kind van Jan Hilwerts en Aaltijn Alberts:

1 Gartijn Waarsing, geboren in 1796. Zij is gedoopt 25 maart 1796 in Sellingen.

Kind van Jan Hilwerts en Jantje Jans:

1 Hilvert Jans Waarsing (Scheper), geboren in 1800 in Laude, volgt VIII-k.

VII-K HINDRIK HINDRIKS (FENNEN) (OP) WAARSING is geboren 21 mei 1762 in Laude, zoon van Hindrik Hindriks Twiest en Jantjen Jans ((Jantijn)) Hoiting. Hij is gedoopt 28 november 1762 in Sellingen. Hindrik Hindriks is overleden 13 juni 1840 in Laude. Hindrik Hindriks trouwde 26 september 1794 in Sellingen met **SWAANTIE GEERTS WAARSING**. Swaantie Geerts is geboren in 1768 in Laude, dochter van Geert Adolfs Molanus en Albertje Jans Waarsing. Zij is gedoopt 2 december 1768 in Sellingen. Swaantie Geerts is overleden 22 december 1829 in Laude (41) (Vlagtwedde).

Kinderen van Hindrik Hindriks en Swaantie Geerts:

1 Albertje Hindriks Waarsing, geboren in 1796 in Laude. Zij is gedoopt 11 december 1796 in Sellingen. Albertje Hindriks is overleden vóór 13 maart 1803.

2 Hindrik Hindriks Waarsing, geboren in 1798 in Laude, volgt VIII-a.

3 Albertje Hindriks Waarsing, geboren in 1803 in Laude, volgt VIII-b.

4 Jantien Hindriks Waarsing, geboren 21 mei 1806 in Laude. Zij is gedoopt 26 mei 1806 in Sellingen. Jantien Hindriks is overleden 12 juni 1809 in Laude.

VII-L JANTIEN BERENTS WAARSING, dochter van Berend Elzes Waarsing en Stientje Pieters Wegman. Jantien Berents trouwde 24 december 1810 in Sellingen met **HARM HANSENS MOORLACH**. Harm Hanssens is geboren 16 maart 1790 in Nwe. Pekela. Hij is gedoopt 23 maart 1790 in Nwe. Pekela. Harm Hanssens is overleden 29 maart 1846 in Plaggenborg (Vlagtwedde).

Kinderen van Jantien Berents en Harm Hanssens:

1 Geert Moorlach , volgt VIII-l.

2 Hannes Moorlag , volgt VIII-m.

3 Janna Moorlag , volgt VIII-n.

4 Jantien Moorlag, geboren 23 mei 1811. Jantien is overleden 10 juni 1847 in Vlagtwedde.

5 Christina Moorlag, geboren 14 mei 1813. Zij is gedoopt 26 december 1814.

6 Berent Moorlag, geboren in 1816 in Jipsinghuizen , volgt VIII-o.

7 Christina Harms Moorlag, geboren 25 december 1820 in Jipsinghuizen. Christina Harms is overleden 19 december 1903 in Harpel.

VII-M JANNA BERENTS WAARSING is geboren na 1 januari 1773, dochter van Berend Elzes Waarsing en Stientje Pieters Wegman. Zij is gedoopt 26 september 1773 in Jipsinghuizen. Janna Berents trouwde met **WILLEM HENDRIKS MOLANUS**. Willem Hendriks is geboren in 1777. Hij is gedoopt 5 oktober 1777 in Sellingen.

Kinderen van Janna Berents en Willem Hendriks:

1 Hindrik Willems Molanus, geboren in 1807 in Wollinghuizen (Vlagtwedde).

2 Christina Willems Molanus, geboren 17 oktober 1808 in Laude.

VII-N RIXTE BERENTS WAARSING is geboren in 1788, dochter van Berend Elzes Waarsing en Stientje Pieters Wegman. Zij is gedoopt 14 september 1788 in Sellingen (Vlagtwedde). Rixte Berents is overleden 15 juli 1838 in Laude. Rixte Berents trouwde 7 oktober 1814 in Bourtange met **HILVERT JANS HOITING**. Hilvert Jans is geboren in 1793, zoon van Jan Hilverts Hoiting en Roelfje Willems N. Hij is gedoopt 12 april 1793 in Onstwedde. Hilvert Jans is overleden 11 juli 1839 in Mussel (Onstwedde).

Kind van Rixte Berents en Hilvert Jans:

1 Christina Hoiting(Huiting), geboren 4 april 1817 in Sellingen. Christina is overleden 22 maart 1887.

VII-O JAN BERENTS WAARSING is geboren in 1794 in Laude, zoon van Berend Elzes Waarsing en Stientje Pieters Wegman. Hij is gedoopt 24 augustus 1794 in Sellingen. Jan Berents trouwde 7 oktober 1814 in Bourtange met **ANTJE (ANNEKE) JANS VELDHOUIS**. Antje (Anneke) Jans is geboren in 1794 in

Laude, dochter van Jan Hilverts Veldhuis en Jantje Jans Rutkes. Zij is gedoopt 24 augustus 1794 in Sellingen.

Kinderen van Jan Berents en Antje (Anneke) Jans:

1 Jan Waarsing, geboren in 1815 in Sellingen , volgt IX-d.

2 Jantien Jans Waarsing, geboren in 1818 in Sellingen , volgt IX-e.

3 Christina Jans Waarsing, geboren 9 februari 1823 in Velthuis (Vlagtwedde) , volgt IX-f.

VII-P ELZE BERENTS WAARSING is geboren in 1851, zoon van Berend Elzes Waarsing en Stientje Pieters Wegman. Elze Berents is overleden 7 september 1851 in (Vlagtwedde). Elze Berents trouwde met **HENDRIKA GEERTS HIDDDES**. Hendrika Geerts is geboren ca. 1780, dochter van Geert Hiddes en N. N.

Kinderen van Elze Berents en Hendrika Geerts:

1 Berent Elzes Waarsing, geboren 14 juni 1810 in Plaggenborg (Vlagtwedde) , volgt VIII-p.

2 Hindertien Waarsing, geboren 14 augustus 1813 in Jipsinghuizen(Vlagtwedde) , volgt VIII-q.

3 Geert Elzes Waarsing, geboren 1 oktober 1818 in Wollinghuizen (Vlagtwedde) , volgt VIII-r.

4 Krist Elzes Waarsing, geboren 15 augustus 1821 in Wollinghuizen(Vlagtwedde) , volgt VIII-s.

VII-Q ELSE HILVERTS WAARSING is geboren in 1768, zoon van Hilvert Elzes Waarsing en Grietje Hendriks Twiest. Hij is gedoopt 30 april 1768 in Sellingen. Else Hilverts is overleden 10 juli 1846 in Sellingen. Else Hilverts trouwde 19 april 1799 in Sellingen (Vlagtwedde) met **JANTJE WUBBES HEERES**. Jantje Wubbes is geboren in 1776. Zij is gedoopt 28 januari 1776 in Vlagtwedde. Jantje Wubbes is overleden 9 april 1832 in Sellingen 13 (Vlagtwedde).

Kinderen van Else Hilverts en Jantje Wubbes:

1 Grietien Elzes Waarsing, geboren in 1800 , volgt VIII-t.

2 Hilvert Elzes Waarsing, geboren in 1802 in Ter Borg (Vlagtwedde) , volgt VIII-u.

3 Wubbe Waarsing, geboren 1 maart 1806 in Sellingen. Hij is gedoopt 9 maart 1806 in Sellin-

gen. Wubbe is overleden 1 februari 1808 in Sellingen.

4 Wubbe Waarsing, geboren 1 juni 1809 in Sellingen. Van de geboorte is aangifte gedaan 11 juni 1809. Hij is gedoopt 11 juni 1809 in Sellingen. Wubbe is overleden 20 april 1811 in Sellingen.

5 Wubbe Waarsing, geboren 19 februari 1812 in Sellingen. Wubbe is overleden 17 mei 1814 in Sellingen.

VII-R HINDRIK HILVERTS WAARSING

is geboren in 1774 in Laude, zoon van Hilvert Elzes Waarsing en Grietje Hindriks Twiest. Hij is gedoopt 4 maart 1774 in Sellingen. Hindrik Hilverts is overleden 25 december 1834 in Höfte (Onstwedde). Hindrik Hilverts registreerde het partnerschap 21 augustus 1807 in Sellingen met **HINDERKIEN HISKES BOTS**. Hinderkien Hiskes is geboren in 1784 in Smeerling (Onstwedde), dochter van Hiske Hindriks Bots en Grietje Alberts N. Zij is gedoopt 19 maart 1784 in Onstwedde. Hinderkien Hiskes is overleden vóór 1 januari 1854 in Ellersinghuizen (Onstwedde).

Kinderen van Hindrik Hilverts en Hinderkien Hiskes:

1 Hilvert Hindriks Waarsing, geboren 11 december 1807 in Sellingen, volgt VIII-v.

2 Grietje Waarsing, geboren in 1810 in Roswinkel, volgt VIII-w.

3 Hiske Hindriks Waarsing, geboren 2 september 1813 in Roswinkel, volgt VIII-x.

4 Geert Waarsing, geboren 23 november 1816 in Roswinkel. Geert is overleden 27 april 1818 in Roswinkel.

5 Geert Waarsing, geboren 19 mei 1819 in Roswinkel, volgt VIII-y.

6 Willem Waarsing, geboren 7 maart 1822 in Höfte (Onstwedde). Willem is overleden 24 oktober 1862 in Höfte (Onstwedde).

VII-S WUPKE HILVERTS MEEMS

is geboren 26 mei 1784 in Laude, dochter van Hilwert Geerts Meems en Geertruid Luikens Bruggers. Zij is gedoopt 16 mei 1784 in Sellingen. Wupke Hilverts is overleden 14 juni 1844 in Ter Borg. Wupke Hilverts trouwde 26 mei 1810 in Sellingen met **AIKE WILKES HESSE**. Aike Wilkes is geboren 8 september 1782 in Vlagtwedde, zoon van Wilke Aikes Hesse en Freerkien Everwijns Nanning. Aike

Wilkes is overleden 7 november 1819 in Ter Walslage (48).

Kinderen van Wupke Hilverts en Aike Wilkes:

1 NN Hesse, geboren ca. 31 december 1810 in Ter Walslage. NN is overleden 20 januari 1811 in Ter Walslage.

2 Wilke Aikes Hesse, geboren 10 januari 1812.

3 Geertruid Aikes Hesse, geboren 24 december 1814 in Ter Walslage.

4 Hilvert Hesse, geboren 26 februari 1816 in Ter Walslage. Hilvert is overleden 9 april 1818 in Ter Walslage.

5 Freerkien Hesse, geboren 18 november 1818 in Ter Walslage.

VII-T GEERT HILVERTS MEEMS

is geboren in 1786, zoon van Hilwert Geerts Meems en Geertruid Luikens Bruggers. Hij is gedoopt 17 mei 1786 in Sellingen. Geert Hilverts trouwde 28 december 1810 in Sellingen met **GRIETJE ROELFS BRUGGERS**. Grietje Roelfs is geboren in 1792. Zij is gedoopt 26 februari 1792. Grietje Roelfs is overleden in Sellingen.

VII-U LUIKEN HILVERTS MEEMS

is geboren in 1791, zoon van Hilwert Geerts Meems en Geertruid Luikens Bruggers. Hij is gedoopt 27 februari 1791 in Sellingen. Luiken Hilverts is overleden 6 maart 1830 in Laude. Luiken Hilverts trouwde 22 juni 1821 in Bourtange met **ALKE HARMS MAARSING**. Alke Harms is geboren in 1795 in Ter Maars. Zij is gedoopt 28 oktober 1795 in Onstwedde. Alke Harms is overleden 20 september 1869 in Sellingen.

Kinderen van Luiken Hilverts en Alke Harms:

1 Hilvert Meems, geboren 19 juli 1822 in Laude (46). Hilvert is overleden 6 mei 1824 in Laude (46).

2 Harm Meems, geboren 27 februari 1824 in Laude. Harm is overleden 2 december 1855 in Laude (46).

3 Geertruida Meems, geboren 9 oktober 1826 in Laude (46). Geertruida is overleden 6 augustus 1846 in Laude (46).

4 Wupke Meems, geboren 15 mei 1829 in Laude (46). Wupke is overleden 24 juli 1833 in Laude (46).

Wordt vervolgd

De familie Arenberg

J.S.A. Huizing

Extract

Wy Johan van Ligne, Grave to Arenbergh, Vrijheer to Barbanson, Sevenberge etc. Ridder van der orden des gulden Vlies ende Margarete gebooren Gravinne van der Marck und Arenberge, vrouwe derselver Heerlicheiden Doen cont mits desen allen luiden ende bekennen voor ons, onsen arven ende nacomelingen dat wy uit onsen vryen wille wel ende wettelycken overcomen gehandelt ende onwerderroepelyck gecontraheert hebben met den Edelen ende welgeboorn heere Carle Schenck, vryheer toe Tautenborgh etc. omme

Foto 7 Contrazegel van Overijssel

onsen Erven ende naecomelingen behoef op te dragen, te transporteeren ende te renuncheeren de Heerlycheiden, hooge, middele ende lage jurisdictie, wet ende justicie van Wedde, Westerwoldinger Landt, Bellinckwoldt, Blijham, dat huis aldaer alsoe het jegenwoordelycken getimmert is, den Ham, de Landen ende uitgorsschen, holt, broeck, Veenen ende Vischerijen met allen hoeren toebehooren, appendentien ende dependentien soo de voorgeschreven Heere van Tautenborgh die van Coninklijke Majesteit als Hartoge van Brabant, Grave van Hollandt ende Erfheere der Landen van Overyssel te Leene ontfangen ende gehouden heeft ende namentlyck den jaertax drie vat botteren, jaerlicx rente de pachthoenderen van een jeder huis der voorgeschreven Carspelen, oock van de Carspel van Roswyck gelegen in Drenthe, die

breucken, dat Weertshuis ende de wyndmoelen voor den huise aldaer mit dat geschut, muynitie ende Synen toebehooren op den voorschreven huise wesende ende die drie grove stucken binnen der Stadt Groningen liggende. Alle 't samen geestimeert op Elffhondert carolus gl. van 20 stuivers bb den gulden jaerlicx, item nog cedecere jaerlycke rente van dreehondert carolus gulden ten pryse als vooren toe losse metten penninck sestyne als die voorgeschreven heere van Tautenborgh uit Coninklijk: Majesteits domeynen van jaerlicx van Synen Majesteits Stad ende Ommelanden van Groningen tot eenen Overysselsche Lehene ontfangen ende holdende was, belopende te samen tot ter somme van veertyn hondert dergelycke gl. jaerlicx ende voorts alle recht, actie ende opsprake den voorschreven heere van Tautenborgh ter cause van de voorschreven heerlicheit (...) Waertegens hebben wy voorschreven Grave ende Gravinne voor ons en onsen arven ende nacomelingen beloofd ende beloven mits desen, die opdracht cessie en transport daer van ontfangen hebbende den voorgeschreven heere van Tautenborgh too hypotequeren, verseeckeren ende jaerlicx uit te reycken de somma van Veertynhondert car. gl(...) by maniere van lyfftucht syn levend lanck gedurende ende niet langer (...) Soo hebben wy Grave ende Gravinne voor ons onsen arven ende naecomelingen beloofd en beloven mits desen den voorschreven heere van Tautenborgh syn leventlanck geduirende te geldene ende te betalen t'synen huise Tautenborgh buiten de Stadt van Vollenhove in 't landt van Overyssel (...) In kennisse der waerheit soo hebben wy Heer Johan van Ligne, Grave tot Arenbergh etc. ende vrouwe Margareta van der Marck, Gravinne van Arenberge etc. dessen onsen openen brieff onder de ploy geteickent met onsen gewoonlycken naem ende hantteicken ende onsen grooten Zegel hyr beneden doen hangen op den achten feb. in't Jaer onses Heeren Duisent vyffhondert twee en 't Sestich Stilo communie.

Onder stond:

Jan van Ligne

Margareta van der Marck

Verklaring van buiten gebruik geraakte woorden:

Contraheren	= contracteren
Renuncheren	= afstand doen van
Uitgorsen	= aanwassen (land uit de zee winnen)
Appendentie	= aanhorigheden, van een bepaald grondgebied
Dependentie	= ergens aan of toe behoren
Estimeren	= waarden
Cederen	= overgeven, afstand doen
nu ter tyt loop hebbende	= momenteel in omloop zijnde
Sevenbergen	= Zevenbergen in Brabant
Holtschelredijk	= Honselaarsdijk in Zuid-Holland

Koning Filips II van Spanje hechte zijn goedkeuring aan dit transport en droeg op 27-11-1560 aan Engelbert van Ensse, stadhouder van de lenen in Overijssel, op om Jan van Ligne met de heerlijkheid te belenen, hetgeen op 27-8-1561 plaats vond. De inwoners van Westerwolde huldigden hun nieuwe landsheer in op 12-5-1562, op 13-5-1562 bevestigde Jan van

Ligne hen in hun rechten.

Drost Hans Hesse, als zodanig al bij Georg Schenk van Toutenburg in dienst, kreeg op 26-2-1562 als zodanig officieel instructie en renversaal van Jan van Ligne.

Het geslacht Arenberg kwam oorspronkelijk uit de Eifel, waar zij een slot op de Aremberg bezaten. In 1280/81 stierf het geslacht in de mannelijke lijn uit. De dochter van de laatste Aremberg, Mechthild trouwde in 1299 graaf Engelbert von der Marck. Hun nakomelingen namen de naam Arenberg aan. Na het kinderloos overlijden van Roben III von Arenberg, werd zijn jongere zuster, Margaretha von der Marck gravin von Arenberg. Zij groeide op in de Nederlanden. Bij hun huwelijk werd met toestemming van Karel V vastgelegd, dat Johan en hun nakomelingen het wapen en de naam Arenberg zouden aannemen.

Wegens zijn verdiensten voor keizer Karel V, werd Johan de Ligne in 1546 opgenomen in de orde van het Gulden Vlies en in 1549 benoemd tot Rijksgraaf van Arenberg en ook werd hij dat jaar benoemd tot stadhouder van Friesland,

JEAN DE LIGNE

Baron de Barbancon
geb. 1525
ovl. 23-5-1568 Heiligerlee
z.v. Lodewijk de Ligne
en Maria van Bergen (op Zoom)

18-10-1547

Grave

MARGARETHE VON DER MARCK

Gravin van Arenberg
geb. 15-2-1527 Reckheim
ovl. 18-2-1599 Zevenbergen
d.v. Robert II von der Marck
en Walburga van Egmond

Kinderen:

1. **Charles**, geb. 22-2-1550 Vollenhove, prins van Arenberg,, 4-1-1587 te Beaumont getr. met **Anne de Croy**, hertogin van Aerschot en Croy.
2. **Marguerite**, geb. 24-2-1552, 7-6-1569 getr. met graaf **Philippe de Lalaing**.
3. **Emmanuel**, geb. 1-3-1556, ovl. 15-7-1561.
4. **Antonia Wilhelmina**, geb. 1-3-1557, 10-12-1577 te Bonn getr. met graaf **Salentin IX von Isenburg-Grenzau**.
5. **Christian**, geb. 12-8-1560, ovl. 12-5-1566.
6. **Robert**, geb. 11-11-1564, prins de Barbancon, -6-1588 getr. met gravin **Claudia zu Salm**.

Groningen, Overijssel, Lingen en Drenthe. Hij sneuvelde in de slag bij Heiligerlee, waar hij het leger aanvoerde, dat daar slag leverde tegen Lodewijk en Adolf van Nassau, jongere broers van Willem van Oranje.

Het gezin Arenberg woonde op diverse plaatsen o.a. te Vollenhove op het "Oldehuys" ooit een bisschopelijk slot - het bestuurscentrum van Overijssel - wat hij vanaf 20-6-1557 tot 1568 mocht bewonen. Naast het huis te Wedde bezaten ze in Nederland nog huizen in Den Haag, Leiden, Capelle a/d IJssel, Watingen, Zevenbergen en Honselaarsdijk.

In 1571 verkreeg gravin Margaretha Reichsunmittelbarkeit van keizer Maximiliaan II (van Oostenrijk) en werd in 1576 door hem in de Reichsfürsten stand verheven. Ze verkreeg hierdoor een zetel en een stem in de Reichstag. Ook verkreeg zij in 1572 van Maximiliaan II het recht om zilveren en gouden munten te slaan en als betaalmiddel uit te geven. In 1644 werd het tot hertogdom verheven

In 1559 kregen ze (tegen vergoeding) van Cornelis van Bergen, o.a. prins-bisschop van Luik – een oom van Jan van Ligne – de heerlijkheden: Vorselaar, Retie en Lichtaart. 1560 erfden ze van hem: de domeinen Achtienhoven; het huis van Heemskerck; Noordeloos met Slingeland en de polder de Grote Waard; Noorden; Oosthuizen met Etersheim; het eiland Terschelling met Griend; het slot, de stad en de heerlijkheid Zevenbergen. Hierdoor kwamen de meeste bezittingen in de Noordelijke Nederlanden te liggen.

Het lichaam van Jan van Ligne werd eerst begraven in de kloosterkerk te Heiligerlee, maar waarschijnlijk in 1569 op aandrang van Margaretha overgebracht naar een voor hem in dat jaar gebouwde grafkelder in de St. Catharinakerk te Zevenbergen, waar de tombe, uitgevoerd in Naamse zwarte steen, nog altijd aanwezig is. Zijn stoffelijke resten zouden in 1617 zijn bijgezet in het Kapucijnenklooster te Edingen, waar het familiegraf van de Arenbergs zich bevindt. In hetzelfde jaar werden ook haar stoffelijke resten vanuit de Kapucijnerkerk te Antwerpen naar Edingen over gebracht.

Foto 8 Het grafmonument voor Jean de Ligne in Zevenbergen.

Margaretha was een overtuigd katholiek, haar bestuur kenmerkte zich door een voorzichtig en diplomatiek optreden. Ondanks de verschillen met de vaak protestantse plaatselijke bestuurders lukte het haar om een zakelijke samenwerking met bijv. het stadsbestuur van Zevenbergen en de Staten van Holland op te bouwen. Toen in 1595 een grote stadsbrand in Zevenbergen had gewoed, gaf zij vanuit Arenberg de rentmeester opdracht om uit het domein middelen ter beschikking te stellen om de nood te lenigen en de huizen te herstellen. Zij bevorderde in samenspraak met haar rentmeester de bedijkingen rondom Zevenbergen.

Ze kenmerkte zich door haar economisch inzicht. Zo liet ze voorschriften uitvaardigen, die land- en bosbouw in haar bezittingen bevorderden. Zij verbood in haar Duitse gebieden het vellen van eiken en beuken zonder toestemming en iedere huisbezitter moest in de gemeenschappelijke bossen elk jaar 10 eiken planten. Ook de winning van ijzererts in haar gebied werd geïntensiveerd.

CHARLES DE LIGNE

Prins van Arenberg
geb. 22-2-1550 Vollenhove
ovl. 18-1-1616 Edingen
z.v. Jean de Ligne
baron de Barbancon
en Margarethe von der Marck
gravin van Arenberg

4-1-1587
Beaumont

ANNE DE CROY

Hertogin van Aerschot en Croy
geb. 4-1-1564 Beaumont
ovl. 26-2-1635 Edingen
d.v. Philippe III de Croy
hertog van Aerschot, prins van Chimay
en Johanna Henriette van Halewyn

Kinderen:

1. **Philippe Charles**, geb. 18-10-1587 Barbancon
2. **Charles**, geb. 3-11-1588
3. **Ernestine**, geb. 31-10-1589
4. **Alexander**, geb. 1590
5. **Salentin**, geb. 14-12-1591
6. **Antoine**, geb. 21-2-1593
7. **Claude**, geb. 20-8-1594
8. **Albertine**, geb. 28-5-1596
9. **Eugene**, geb. 12-7-1600
10. **Dorothee**, geb. 26-11-1601
11. **Caroline Ernestine**, geb. 6-9-1606

Bij Belt-Schutsloot ligt de Arembergergracht, die werd gegraven met geld uit het privévermogen van de familie. Hiermee werd het veengebied bij Giethoorn en Beulake ontsloten. Jan liet die gracht graven, om een beschutte route te hebben voor de afvoer van de turf van Zwartsluis naar Blokzijl.

Margaretha was in hoge mate een tegenstandster van heksenprocessen en vaardigde op 30-11-1593 een verordening uit over de vervolging en bestraffing van de tovenarij, heksen, duivelsvangers, waarzeggers en herstelling van het religieuze leven in het graafschap Arenberg. Ze was van mening dat het geloof in heksen moest worden bestreden door het opvijzelen van het niveau van het toenmalige onderwijs en verplichtte de pastoors om onderricht in lezen, schrijven en in de cathegismus te geven.

Haar zoon Karel (Charles de Ligne) schikte zich lange tijd naar de wensen en bevelen van zijn moeder, echter in 1578 koos hij openlijk partij voor de koning van Spanje en nam vervolgens dienst in het leger van Alexander Farnese. In 1592 trad hij uit Spaanse dienst, waarna hij al spoedig belangrijke bestuursposten in de Zuidelijke Nederlanden bekleedde.

Tussen 1610 en 1615 verkocht Karel bijna alle bezittingen in de Zeven Provinciën, behalve het land van Made, Wedde en Zevenbergen. Hij realiseerde zich maar al te goed dat zijn bezittingen aldaar slechts gedurende het 12 jarig bestand (1609-1621) veilig zouden zijn en beter maar van de hand gedaan konden worden.

Ze hadden 30-1-1606 van de Franse koning Hendrik IV, de heerlijkheid en land van Edingen – in het graafschap Henegouwen - met

PHILIPPE CHARLES VAN ARENBERG 21-9-1610

2^e vorst van Arenberg
hertog van Aerschot
geb. 18-10-1587 Barbencon
ovl. 25-9-1640 Madrid
z.v. Charles de Ligne
en Anne de Croy

Kinderen:

1. **Claire Eugenie**, geb. 23-10-1611
2. **Anne Marie**, ged. 15-2-1613

Kinderen uit de latere huwelijken zijn niet vermeld.

Philippe trouwde (2^e) 28-6-1620 **ISABELLE CLAIRE DE BERLAYMONT** en (3^e) 29-3-1632 **MARIA CLEOPHA VON HOHENZOLLERN-SIGMARINGEN**

PIERRE HIPPOLYTE ANNE DE MELUN

Baronesse de Caumont

geb.

ovl. 15-2-1615

d.v. Pierre de Melun

en Hippolyte de Montmorency

14 dorpen gekocht. De familie zou enkele eeuwen lang voornamelijk op dit kasteel resideren, maar ook op het kasteel van Heverlee, enkele kilometers van Leuven, verbleef de familie vaak.

Anna (Anne de Croy) verkocht – met toestemming van haar zoon Filips – Wedde aan Willem van den Hove, een rijke koopman uit Alkmaar. De landvoogden Albert en Isabella keurden op haar verzoek 9-10-1617 deze verkoop goed. Filips vroeg echter ook toestemming aan de Staten-Generaal, die de feitelijke macht bezat.

Op 7-5-1618 werd door de provincie Overijssel, vertegenwoordigd door de “Ileenmannen Henrick Bentinck droste des landes van Sallandt, ende Zweder van Hairsholte Rentmr. Generail van Sallandt” en Dirck Duyse van Voorhout als vertegenwoordiger van de Arenbergs, Willem van den Hove als nieuwe leenman aangenomen. Eveneens op 7-5-1618 wordt voor de Ridderschap en steden van Overijssel een acte van hypotheek gesloten tussen de Arenbergs en Willem van den Hove.

Op 26-6-1618 ontslaat Gravin Anne, wed. van Arenberg-de Croy, de drost en richteren uit hun eed en introduceert zij Willem van den Hove als nieuwe heer en deelt zij mee dat haar belangen verder o.a. door Edsart Rengers ten Post, die op 10-2-1606 door de Staten Generaal was aangesteld als drost, zullen worden behartigd.

De verkoop door de Gravin van Arenberg aan Willem van den Hove vindt plaats in de acte van 28-6-1618. Namens de gravin trad op “Dirck Duyse van Voorhout, dijkgraeff, ende Rentmeester van Zevenberghen”. Door de

Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en Westvrieslandt werd op 5-7-1618 deze acte geregistreert in de “Graeffelicheys Leenregister van de voorschreven Lande” en ondertekend door Johan van Oldenbarnevelt.

Waarmee de familie Arenberg voor Westerwolde tot geschiedenis was geworden.

De Bellingwolder glazen¹

Zoals velen bekend zal zijn bezit het Groninger Museum een zeer diverse verzameling oudheden. Hieronder ook de nodige glas-in-loodramen. Het zijn vaak grotere fragmenten, soms een hele ruit.

Uit Westerwolde heeft het museum twee bijzondere ramen (Inv.nr. 0000-0637). Op het eerste gezicht twee complete ramen, maar bij nadere beschouwing slechts een ratjetoe van bijeengeraapte scherven met fragmenten van teksten en familiewapens uit een of meerdere grote glas-in-lood ramen. Het museum kreeg de ramen in 1899 in langdurig bruikleen van W.A.P.F.L. de Leve. Hij was een welvarende inwoner van Wildervank, die van 1899-1908 in de gemeenteraad zat. Hij was van Joodse komaf, maar niet erg betrokken bij de Joodse gemeente. Doordat zijn vader hem volledig vernoemde naar koning Willem III had hij een indrukwekkende rij voorletters Willem Alexander Peter Frederik Lodewijk.

¹ Met dank aan dr. Egge Knol, conservator van het Groninger Museum

Foto 9 De Bellingwolder glazen in het Groninger Museum

Hij was o.a. getrouwd met Auwina Titia Uniken, die samen met haar vader Ellerus Hermannus Uniken de boerderij Hoofdweg 166 te Bellingwolde bezat².

Als herkomst van de ramen werd aangegeven *afkomstig uit eene oude boerenplaats te Bellingwolde welke ongeveer acht jaren geleden is afgebroken*.

Navraag bij de huidige bewoners wees uit, dat deze boerderij in 1802 werd gebouwd en dus niet de bovengenoemde boerenplaats kan zijn.

Op de bewaard gebleven tekstfragmenten staat te lezen:

Johan van Lingne, graeff tho Arnburg, vrijher tho Barbanson, Sevenbargen, heer tho Wedde ridder des ordens van gulden vellies, kn. Mat. tho hispanien stadholter und capitein g(e)n(er)all in Freislant, Overisell, Groeningen und Lingen 1549

Margareta gefurstee gravinne tho Arnburgh geborn gravinne van der Marck, vrvrouw tho Barbanson, Sevenbargen, Wedde 1549. Carll gefurstener grave tho Arnburg, Vreiherr tho

Barbanson, Sevenbargen en Wedde, Ann Dmi. De tekst is niet compleet, maar wijst, net als de wapenfragmenten op Johan van Ligne, graaf van Arenberg en zijn vrouw Margaretha van der Marck en hun zoon Karel. Arenberg was van 1549 tot zijn dood in 1568 tijdens de slag bij Heiligerlee stadhouder in Groningen namens Karel V en Philips II. De ramen werden kennelijk bij zijn komst gemaakt. De eerste conservator van het Groninger Museum, Mr. J.A. Feith, houdt het voor mogelijk dat de boerderij een oud jachthuis van de graaf van Arenberg is geweest, die dikwijls op het huis te Wedde toefde³. Het zou kunnen dat de boerderij teruggaat op bezit van Arenberg, maar het zijn wel erg mooie ramen geweest. Zouden ze niet eerder uit een kerk of borg zijn gekomen en secundair in Bellingwolde terecht zijn gekomen? Wie het weet, mag het zeggen. Studie van andere glas-in-loodramen leerde dat deze ramen vaak werden geschonken bij gelegenheid van de voltooiing van een gebouw of een verbouwing. De eigenaar van het nieuwe gebouw kreeg dan van verwanten en relaties een

² Zie hiervoor: Bellingwolde vroeger en nu, deel 1, blz. 93, nr. 17.

³ Uit de "Confuse papieren uit Wedde" is mij maar één bezoek bekend, namelijk de inhuldiging nadat ze de heerlijkheid Westerwolde hadden gekocht (JSAH).

raam geschonken. Het familiewapen en opschrift van het raam hadden dan betrekking op de schenker en niet op de eigenaar van het nieuwe huis. Het opschrift en het wapen van een raam helpt zo niet altijd een onbekende herkomst nader te bepalen.

Overigens werpen de glazen meer vragen op. In de teksten wordt tweemaal het jaartal 1549 gebruikt, samen met “heer te Wedde”. Maar ze kochten Westerwolde pas in 1561!

En hun oudste zoon Karel werd pas in 1550 geboren!

Er moeten 2 en mogelijk zelfs 3 glazen zijn geweest en waarschijnlijk zijn deze pas na 1561 gemaakt.

De Goudse glazen

Margaretha had bindingen met Gouda, zij was o.a. Vrijvrouw van St. Huybertsgerecht en Ambachtswvrouw van Snijdelwijk, Groenswaart en Poelijen (polders gelegen in Waddinxveen op de grens met Gouda) en bezat ca. 6 ha. land in de Goudse Broukhuysen polder.

In de grote of St. Janskerk te Gouda bevindt zich een glas geschonken door Margaretha en Jan. Het is het laatste glas uit de rooms-katholieke periode, in 1571 gereed gekomen en ontworpen door de Goudse glazenier Dirck Crabeth.

Beschrijving van glas nr. 6 (zie volgende pagina's).

In het apocriefe bijbelboek Judith zendt Nebucadnezar, koning van de Assyriërs, zijn veldheer Holofernes uit om Israel te veroveren. Deze slaat het beleg voor Bethulië (boven in het glas), dat toegang biedt tot Judea. Toen de stad op het punt stond zich over te geven, wierp de weduwe Judith zich op om de stad te verlossen: *En zij wies haar lichaam geheel met water en zalfde zich en vlocht haar haar en zette een hoofdsieraad op en bekleedde haar voeten met schoeisels en versierde zich zeer tot bedrog van de ogen der mannen”.*

Holofernes nodigde Judith uit tot een feestelijke maaltijd. Toen hij bevangen was door de wijn *nam zij zijn zwaard (...) en zij greep hem bij het haar van zijn hoofd en sprak nogmaals: Here God, sterk mij in deze ure. En zij sloeg tweemaal in zijn hals met al haar kracht en hieuw hem zijn hoofd af en zij wentelde het lichaam van het bed (...). En zij gaf aan haar*

dienstmaagd het hoofd van Holofernes en gebood het in een zak te steken.

In het glas wordt het gebeuren realistisch weergegeven. In de tent staan nog de resten van de maaltijd en hangt de uitgetrokken tuniek van Holofernes. In de kleding van de vrouwen speelt Dirck Crabeth met de kleuren. Opvallend is het dragen van meer overkleden over elkaar. Ook in dit, zijn laatste glas in de kerk, herkennen wij zijn trant om diverse taferelen van het verhaal in detail weer te geven. In het bovengedeelte zien wij hoe op Judiths advies het hoofd van Holofernes *wordt uitgehangen op de tinne van de stadsmuur*. Daaronder, rechts van de nok van de tent, taferelen uit het kamp van de belegeraar. Het brood wordt gebakken, het vlees gebraden aan het spit. Daarboven zien we de vlucht van de Assyriërs en Achior, die Holofernes voor de Israelieten had gewaarschuwd, vastgebonden aan een boom. Onder in het glas Margaretha, gekleed in een met hermelijn gevoerde staatsmantel; boven haar kapje de grafelijke kroon. Jan van Ligne is eveneens in geknielde houding weergegeven, in wapenrusting en wapenrok, met van vaderszijde de leeuwen van Barbancon en om de hals de keten van het gulden vlies. Achter haar, blijkens de attributen gebroken rad en zwaard, de H. Catharina. Boven het hoofd van de schenkers hun wapen. Bijzonder fraai uitgebeeld is de gestalte van Johannes de Doper, met lam en kruis staf.

Voor het schrijven van dit artikel is gebruik gemaakt van de volgende boeken, internetsite's of anderszins:

internet site Leo van de Pas/Peter Weber.

Arenberg in de Lage Landen, 2002, universitaire pers Leuven.

Resoluties der Staten Generaal, Japikse.

Archieven te Groningen, Register Feith, 1618, nr's 3, 5 en 6.

De omschrijving van het glas in Gouda komt uit: “De Goudse Glazen belicht”.

Voor het afdrukken van het glas uit Gouda werd toestemming verkregen van de “Stichting fonds Goudse glazen”.

Foto's: Stichting fonds Goudse glazen

De Kruisheren.

Bert Roossien

Korte samenvatting van de lezing gehouden door de heer L.J. Houwing op 18 juni 2005.

Oorsprong van de orde der Kruisheren.

Over het ontstaan van de Kruisheren weten we dat de orde in 1211 moet zijn gesticht door Theodorus van Celles. Het eerste klooster werd in dat jaar gesticht bij Hoei, een stadje aan de Maas in de huidige Belgische provincie Luik. Het klooster kreeg de naam 'Claire Lieu'. Door deelname aan het missiewerk onder de ketterse Albigenzen in Zuid-Frankrijk aan de zijde van de Dominicanen werden levenswijze en organisatie sterk beïnvloed door die van de laatstgenoemde orde. De statuten van de Kruisheren, die de bisschop van Luik op last van paus Innocentius IV in 1248 goedkeurde, zijn dan ook aan die van de Dominicanen ontleend.

De levenswijze van de Kruisheren kenmerkt zich vooral door de aandacht voor de liturgische eredienst, de binding aan een bepaalde kerk (stabilitas loci) en de gemeenschappelijke eigendom en zielszorg (vita apostolica).

Aan het hoofd van de Kruisherenorde stond de magister-generaal, die voor het leven werd

gekozen door het kapittel-generaal. Het kapittel-generaal kwam eens per drie jaren bijeen en benoemde dan de definitoren die de magister-generaal bijstonden bij het bestuur en de visitatoren die de kloosters van de orde inspecteerden. De kloosters werden jaarlijks door een visitator bezocht.

Aan het hoofd van een klooster stond een prior, die voor het leven werd benoemd door de kloosterlingen. De keuze moest wel door het kapittel worden bevestigd. De prior benoemde de andere functionarissen van het klooster zoals de subprior (plaatsvervanger van de prior en belast met zielszorg van het klooster) en de procurator (beheerder van de kloostergoederen).

De kloosterlingen bestonden uit kannuniken, lekebroeders en proveniers.

De Kruisheren in de lage landen.

De eerste Kruisherenkloosters in het huidige Nederland werden gesticht te Cuyk (Sint Agathaklooster, 1371) en te Maastricht. De twee Kruisherenkloosters in de provincie Groningen zijn die van Ter Apel (1465) en Scharmer (1490). Nieuwe kloosters werden vaak gesticht naar aanleiding van schenkingen aan de orde van grond en of huizen. Zo bood de uit Westerwolde afkomstige pastoor Jacobus

Wiltingh de orde van het Heilige Kruis het goed 'Apell' aan onder de voorwaarde dat daar een klooster zou worden gesticht. Het klooster Scharmer kwam er nadat Johannes Tynkar de kerk en enkele huizen aldaar aan de kruisherenorde had overgedragen. In beide gevallen werd aan de prior van het dichtstbijzijnde klooster opgedragen om de stichting van de nieuwe klooster te realiseren. In het geval van de Groninger kloosters was dat het Kruisherenklooster Bentlage nabij Rheine in Westfalen. De prior van laatstgenoemde klooster stelde zijn procurator aan als eerste prior van het klooster te Ter Apel en de eerste kloosterlingen waren broeders afkomstig uit het klooster Bentlage. Ook bij de stichting van het klooster Scharmer speelden de prior van Bentlage (naast die van het zojuist gestichte Ter Apel) een belangrijke rol.

De Bentlager connectie.

Het Kruisherenklooster Bentlage vormde net als de meeste kloosters een autarkische gemeenschap die leefde van de landbouw en veeteelt: in Bentlage zelf omvatte het kloosterbezit alleen al 21 boerderijen. Een belangrijke neveninkomst vormde de zoutwinning. De zoutmijnen zijn inmiddels gesloten maar de zoutschuren (salinen) zijn nog te bezichtigen.

De Bentlager connectie met het klooster Ter Apel is niet alleen in geschreven historische bronnen terug te vinden maar ook in deels nog aanwezige tastbare vormen. Zo zijn er overeenkomsten in het gebruik van de materialen voor de beelden in beide kloosters. Opmerkelijk is ook de gelijkens van het poortgebouw voor het Bentlager klooster met dat van Ter Apel die vroeger op het einde van de Poortweg stond.

Omtrent de letterlijke connectie, de exacte route die de Bentlager kloosterlingen volgden vanuit hun eigen klooster naar die van Ter Apel en Scharmer, is niet veel bekend. Het ligt voor de hand dat ze eerst de loop van de Eems volgden maar vanaf welk punt ze vervolgens door het Bourtanger Moor naar Ter Apel afbogen is niet duidelijk. De stichting 'Middelieeuws Ter Apel' is overigens bezig een wandelroute van Bentlage via Ter Apel naar Scharmer te maken teneinde de moderne toerist 'in het voetspoor van de Kruisheren' kennis te laten maken met de regio en zijn boeiende geschiedenis. De route zal worden opgesplitst in dagmarsen van

20 kilometer. De Kruisheren zullen de barre tocht door de venen op tripklompen hebben volbracht. Omtrent de kleding van de Kruisheren is bekend dat deze bestond uit een onderbroek met touw om het middel en een wollen onderhemd waar omheen een heupband werd gedrapeerd. Daarover droeg men een kleed met het kruisteken op de voorzijde. Het kruis lijkt op het bekende Maltezer kruis. De kleuren rood en wit domineren: deze kleuren staan symbool voor het bloed en vocht dat uit Christus' wonden stroomde. Als hoofd- en schouderbedekking droeg men een kaproen van zuiver wol. Om een en ander te illustreren had de spreker een paspop meegenomen die hij tijdens zijn betoog aankleedde met de hierboven beschreven attributen. Zo verscheen bij stukjes en beetjes een Kruisheer in ons midden. De orde bestaat overigens nog steeds en is vooral actief in Noord-Europa en de Verenigde Staten. Er zijn in totaal nog zo'n 500 Kruisheren wereldwijd.

Foto 10: Dhr. Houwing met de kleding van de Kruisheren (met dank aan dhr. A. Migchels)

Naast eigen aantekeningen gemaakt tijdens Houwing's lezing heeft de schrijver voor dit artikel gebruik gemaakt van C. Tromp, *Groninger Kloosters*. Assen 1989.

Veurstellen

Henk Westerman

Mijn naam is Henk Westerman en ik woon in Hoevelaken. Mijn interesse begon een paar jaar geleden toen ik mij herinnerde dat er direct na de oorlog een advertentie in de Winschoter Courant stond met de kreet :

"Ieder roept uit volle borst

Fijn is Westermann's leverworst".

De naam Westermann werd met dubbel n geschreven. Op een dag dacht ik dat ga ik eens uitzoeken of wij er van afstammen. Eerst heb ik aan mijn familie zoveel mogelijk inlichtingen gevraagd en toen ik daar niet meer verder mee kon komen ben ik naar het Gemeente Archief in Groningen gegaan om daar verder te zoeken. Al gauw kwam ik erachter dat mijn grootvader afstamde van een Duitse voorvader. Na verder onderzoek kwam ik een document tegen dat mijn overgrootvader in Dankern, Duitsland, was geboren.

Hier werd zijn naam ook met dubbel n geschreven dus ,Westermann. Hij is in 1864 in Onstwedde getrouwd en ondertekende de trouwacte met dubbel n. In Onstwedde is hij gaan werken als arbeider, bij wie en wat voor arbeid hij heeft gedaan ben ik nog niet achter gekomen. Wel weet ik dat hij met zijn gezin naar een boerderij in Ter Apelkanaal is vertrokken.

Mijn broers en zusters zijn allemaal in de gemeente Vlagtwedde geboren. Toen ik een poos geleden in het archief van Drente was, waar ik inzage kreeg in het kerkboek van de R.K.Kerk van Zandberg, kreeg ik het tijdschrift van Westerwolde onder mijn ogen.

Dat was de aanleiding om lid te worden van deze vereniging. In mei 2005 ben ik het museum in Stadskanaal gaan bezoeken. Toen ik zag dat er zoveel archief materiaal is opgeslagen zal ik er zeker een keertje teruggaan om te achterhalen waar mijn overgrootvader heeft gewoond.

Inmiddels ben ik samen met een broer van mij in het kerkelijk archief van Meppen, Duitsland, geweest waar we toch weer iets verder zijn gekomen met onze zoektocht naar onze voorouders.

Wij stammen af van Theodor Henric Westermann en Maria Adelheid Selhuesen die zijn in 1799 getrouwd te Bokelo Dld.

Mocht er iemand zijn die hier wat meer van weet of mij een paar goede tips kan geven zou ik dat graag willen weten.

Henk Westerman

Ridderspoor 7

3871 JE Hoevelaken

tel 033 2536090

e-mail: westeik7@xs4all.nl

Veurstellen

Ria Legdeur

Ik heet Ria Legdeur en woon in Gouda.

Tot nu toe heb ik van de familienaam Legdeur 4 generaties in Westerwolde, 2 generaties in Nieuwe Pekela, en 2 generaties in Groningen gevonden en nu ook nog een aantal vermeldingen op andere plaatsen in Nederland. Een zeer kleine familie Legdeur, dus. Makkelijk? Ze zijn bijna nergens terug te vinden in de stukken van het archief!

Tot 1743 zijn de gegevens uitgezocht door mijn ooms, maar zij zijn allen overleden. Ik kan hen dus niets meer vragen. Ik ben de 8e generatie 'na de grens'. Daarmee bedoel ik de grens in 1743 als in Vriescheloo Harm Harms en Engelina Ottens Wyckman trouwen. Met hulp van ervaren hobby genealogen heb ik nadat ik 4 jaar met het onderzoek vast heb gezeten, in het Emsland een vervolg gevonden. Maar ook daar zit ik in 1642 opnieuw vast, want ook daar komt de naam niet vandaan.

De gegevens ga ik tot 1900 in het programma Pro-gen zetten. Dan kan ik ze ook voor Westerwolde beschikbaar maken. Ik zou graag de betekenis van mijn naam willen weten, maar daarnaast vind ik ook geschiedenis geweldig interessant.

Als iemand nog informatie heeft over de naam Legdeur, dan houd ik me van harte aanbevolen. (Reacties kunnen via het redactie adres).

Kwartierstaat van Geert Wubs

32 Heije Jans Wubs * Onstwedde 1730 † Smeerling 25 apr 1808	34 Jan Migchels ~ Onstwedde 9 feb 1749	36 Hindrik Jans Strobos ~ Oude Pekela 24 okt 1756 † 1791/1801	38 Wessel Louwes Dorgeloos landbouwer ~ Blijham 28 jun 1750 † Blijham 18 mrt 1815	40 Albert Wessels Kluiver arbeider	42 Albert Jans Luttjeboer arbeider ~ Bellingwolde 5 feb 1764 † Bellingwolde 18 jan 1826	44 Wilke Jans arbeider † 25 okt 1802	46 Dirk Hinderks * ca. 1741 † 25 okt 1802
X Onstwedde 3 jun 1757	X Onstwedde 17 apr 1775	X Winschoten 26 aug 1781	X Blijham 22 feb 1798	X	X Bellingwolde 1786	X	X 26 apr 1767
33 Geertruid Jans Molanus ~ Onstwedde 26 apr 1738 † Smeerling 5 mei 1808	35 Harmke Jans Snijder * Onstwedde ca. 1735 † na 1818	37 Geertje Harms ~ Onstwedde 10 mei 1750 † de Morige 25 jan 1817	39 Hinderika Roelfs Kuiper boerin * 20 mei 1776 † Blijham 6 mei 1831	41 Elsien Willems Swart	43 Tetje Hindriks Kloosterboer ~ Wymeer 5 aug 1764 † Bellingwolde 1 nov 1836	45 Taalke Alberts	47 Toepke Jans * ca. 1745 † 2 sep 1833
16 Geert Heijes Wubs arbeider ~ Onstwedde 13 apr 1766 † Onstwedde 30 jun 1827 X Bourtange 13 okt 1811	17 Jantien Jans Migchels ~ Vlagtwedde 27 mrt 1778 † na 1837	18 Harm Hindriks Strobos boerenknecht ~ Blijham 6 mrt 1791 † Wedde 16 nov 1834 X Wedde 7 nov 1818	19 Janna Wessels Dorgeloos dienstmeid ~ Blijham 10 feb 1799	20 Willem Alberts Swart boerenknecht * Stapelmoer 6 jul 1796 † Stapelmoer 4 jan 1833 X Beerta 2 nov 1822	21 Hille Alberts Luttjeboer dienstmeid * Bellingwolde 16 feb 1799	22 Albert Wilken dienstknecht * 11 jul 1788 Π 16 mrt 1880 X Wymeer 24 okt 1812	23 Jantje Dirks * 29 nov 1787 † 28 sep 1853
8 Jan Geerts Wubs arbeider, landbouwer * 2 mei 1814 Onstwedde † Höfte 18 nov 1873 X Onstwedde 5 apr 1855	9 Hinderica Strobos * Oude Pekela ca. 1823	10 Albert Kluiver dienstknecht * Stapelmoer 27 apr 1831 † Bellingwolde 16 jan 1898 X Bellingwolde 5 jul 1851	11 Dirktje Alberts Wilken dagloonster * Wymeer 10 mei 1821 † Bellingwolde 12 mrt 1899				
4 Geert Jans Wubs stelmaker * Onstwedde 2 sep 1856 † Onstwedde 7 aug 1930 X Bellingwolde 12 mei 1883	5 Hilje Kluiver dienstmeid * Bellingwolde 22 jul 1852 † 11 apr 1924						
2 Jan Wubs wagenmaker * Onstwedde 3 jun 1888 † Winschoten 17-09-1963 X Onstwedde							
Geert Administrateur, 1 ^e voorzitter van de Vereniging Westerwolde * Onstwedde 04 mrt 1920							

Eerste voorzitter

= 42	48	50	52	54	56	58	60	62
	Engel Harms Kruize beestenherder	Pieter Harmannus Hilweringh	Hans Hiskes Kuipers	Jacob Ernestus Bakker landbouwer	Wubbe Wubbes Heis landbouwer	Hindrik Geerts Smit	Aike Luikens Tensing	
	~ Vlagtwedde 8 nov 1744 † Veele 13 apr 1801	~ Vlagtwedde 4 feb 1742 † Veele 14 nov 1807	* Roswinkel † Roswinkel 9 apr 1811	~ Onstwedde 8 mrt 1761 † Onstwedde 15 jun 1840	~ Onstwedde 5 jun 1768 † Onstwedde 16 okt 1841	~ Vlagtwedde 22 mei 1763 † Onstwedde 10 nov 1805	~ Onstwedde 30 aug 1765 † Veenhuizen 1 dec 1816	
X	X Vlagtwedde 25 mrt 1774	X Vlagtwedde 20 apr 1766	X Roswinkel 9 okt 1796	X Onstwedde 15 apr 1787	X Onstwedde 3 mei 1795	X Onstwedde 24 mei 1805	X Onstwedde 10 mei 1805	
= 43	49	51	53	55	57	59	61	63
	Swaantijn Engels	Gepke Harms Coets	Hindrekien Jans	Albertijn Steffens	Albertien Jans Egberts	Tjaduwe Alberts Haak	Elsien Jarkes Huls	
	~ Vlagtwedde 6 mei 1753 † Veele na 1791	~ Vriescheloo 29 sep 1743 † Veele 19 jul 1816		~ Onstwedde 23 okt 1763 † Onstwedde 13 jan 1836	~ Onstwedde 21 jul 1771	~ Onstwedde 24 feb 1771	~ Onstwedde 9 mrt 1770 † Veenhuizen 19 aug 1823	
24	25	26	27	28	29	30	31	
Jan Alberts Luttjeboer	Hillechien Engels Kruize	Mannes Pieters Hilvering landbouwer	Margien Hansen Kuipers	Ernestus Jacobs Bakker boerenknecht	Lukkien Wubbes Heis	Hindrik Hindriks Smid landbouwer	Anna Aikes Tensing	
* Bellingwolde 27 okt 1787 † Vlagtwedde 17 apr 1858 X Blijham 17 dec 1809	~ Vlagtwedde 19 mrt 1784 † Blijham 1 sep 1831	~ Vlagtwedde 3 sep 1786 † 6 aug 1857	~ Roswinkel 28 nov 1802 † 31 mrt 1865	* Veenhuizen 24 jan 1794 † Onstwedde 15 nov 1853 X Onstwedde 17 apr 1819	* Onstwedde 30 jan 1796 † Onstwedde 16 nov 1853	* Onstwedde 14 jun 1806 † Veenhuizen 1 jul 1886 X Onstwedde 1 jun 1827	* Veenhuizen 3 jan 1808 † Veenhuizen 7 dec 1890	
12	13	14	15					
Jacob Luttjeboer dienstknecht * Winschoten 1 apr 1828 † 19 apr 1887 X Onstwedde 23 apr 1863	Hinderkien Hilvering dienstmeid * Emmen 11 jul 1838 † Onstwedde 2 jan 1894	Harm Ernestes Bakker dienstknecht * Onstwedde 12 jan 1835 † Vledderhuizen 5 aug 1897 X Onstwedde 14 mei 1859	Elsien Smid dienstmeid * Veenhuizen 16 dec 1833 † Sterenburg 12 feb 1914					
6	7							
Jan Lutjeboer arbeider * Onstwedde 8 aug 1866 † Onstwedde 22 jan 1949 X Onstwedde 4 mei 1895	Lukkien Bakker * Onstwedde 9 okt 1862 † Onstwedde 10 apr 1933							
Elsien Lutjeboer								
* Onstwedde 12 feb 1896 † Winschoten 7 feb 1962								
19 apr 1919								
Wubs								
† 8 apr 1996								

Aankondiging

'Van Protestantenbond' tot 'Gereformeerde Bond':

Recht en Vrijzinnigheid in Westerwolde; een verkenning.

Op 27 oktober a.s vanaf 20.00 uur zal drs. J.G. Abbes uit Bourtange in de Kloosterkerk in Ter Apel in het kader van de jaarlijkse Kloosterkerklezingen een inleiding verzorgen met bovenstaande titel.

In de voordracht zal de inleider stilstaan bij de denominale verschillen in Westerwolde en zich de vraag stellen, of deze al of niet te verklaren zijn. Wat zijn de belangrijke, zo niet doorslaggevende factoren geweest (personen, maatschappelijke ontwikkelingen, kerkelijke politiek, enz.) Of -kort door de bocht gesteld- waarom Ter Apel en Wedde 'vrijzinnig', Vriescheloo 'midden orthodox', Vlagtwedde 'confessioneel' en Onstwedde (Gereformeerde) Bonds zijn? Zijn de antwoorden op deze vragen (nog) wel te achterhalen en waarom wel/niet? Deze en andere vragen zal de heer Abbes zich gaan stellen en aan de toehoorders voorleggen als een voorlopige verkenning.

Voor meer informatie:

Dhr. J. Sassen
Kloosterveenweg 123, 9561 AV Ter Apel.
Tel. 0599- 584426

Als iemand informatie heeft over de persoon op deze foto, dan kan contact opgenomen worden met:

Eric Roelfsema
435 Pickett St SE Kentwood, Michigan 49508
USA
e-mail: ericsax_gr@yahoo.com

Wie herkent deze persoon?

Van Eric Roelfsema in de USA ontvingen we deze foto van een onbekend kind. Hij is afkomstig van Earl Tammes uit LeMars, Iowa, USA. Earl Tammes is een kleinzoon van Harmannus Tammes en Efa Erkes (zie onder VI-g-2-c-6 in het vorige nummer van dit tijdschrift op pagina 8). De foto werd gevonden in het huis van diens zuster Gepke, die eerder dit jaar overleed. Gepke Tammes was getrouwd met Jacob Drenth, geboren op 1 november 1907 en overleden op 24 augustus 1978 in Rochester, Minnesota. Het kind op deze foto kan zowel van de Tammes als de Drenth zijde zijn:

De foto is gemaakt bij T. Post aan de Visschersdijk in Winschoten.

Aankondiging

“Geslachten worden Families”

Een boek over de geslachten Nobbe,
Kruizinga en Jacobs.

Op zaterdag 8 oktober 's middags om 2 uur zal in het dorps huis 't Ganzenust Meidoornweg 3 te Vriescheloo het familieboek 'Geslachten worden Families' worden gepresenteerd.

Het boek telt iets meer dan 400 pagina's verdeeld over 18 hoofdstukken.

Inhoud:

- genealogische opbouw 1700 – 2005
- voorgeschiedenis vanaf 1568
- historische beschrijvingen van leef- en woonomstandigheden
- ongeveer 4000 familienamen
- 475 familiefoto's
- 230 foto's van woonsituaties en woongebieden
- 200 kopie's van akten, bouwtekeningen, brieven, trouwboekjes, overlijdensberichten, en allerlei bewaarde familiegegevens
- 60 foto's van familiegraven

Het boek is te bestellen door € 40,00 over te maken op gironummer

6653429 t.n.v. M.T. Nobbe – Trenning te Wedde onder vermelding van: "Familieboek." De prijs van het boek is exclusief € 7,50 verzendkosten.

Een 2^e druk zal € 2,50 duurder zijn.

Inlichtingen bij:

G.L. Nobbe Oostersingel 76, 9698 BE Wedde.
Tel. 0597-561961

F. Kiewiet Meidoornweg 2d, 9699 SG
Vriescheloo. Tel. 0597-541464

Veurstellen

Ed Terbije

Mijn voorouders van vaders kant leefden in de Kop van Overijssel, in en vooral rond Vollenhove, na een grote overstroming in 1825 in Steenwijkerwold en na 1900 in Steenwijk.

Maar van moeders kant ben ik verbonden met Westerwolde. Moeder was een Potze en dan is er toch geen twijfel aan de afkomst en haar moeder was een Wijnholts, dus ook langs die weg ben ik verbonden met de streek. Ik trouwde met een Potze, net als mijn ouders, grootouders en overgrootouders, in de gemeente Vlagtwedde. Ik groeide op in Friesland, Twente en Utrecht. Tot mijn pensionering 10 jaar geleden was ik werkzaam

in het onderwijs, het laatst als conrector van een grote scholengemeenschap in Culemborg.

Door dit pensioen en het neerleggen van diverse bestuurlijke functies, was er tijd beschikbaar voor het opzetten van een nieuwe liefhebberij, onderzoek naar mijn afkomst. Voor mij was het vanzelfsprekend dat ik eerst keek naar de familie van vaders kant. Dat bleek totaal onontgonnen terrein. Ik heb toen de hulp ingeroepen van mijn volle neef Ir. Jan Potze. Hij heeft mij op de eerste stappen in de genealogie begeleid. We hadden af en toe contact, maar met zijn gegevens over de families Potze en Wijnholts heb ik aanvankelijk niets gedaan. Ik kende ook zijn bijdragen in het blad Westerwolde niet. Volkomen onverwacht is Jan Potze overleden en ik heb daarmee mijn leermeester verloren.

Ik bleek niet de enige te zijn met belangstelling van de door Jan Potze verzamelde en gepubliceerde gegevens. Ik heb op meerdere websites, zelfs op een Amerikaanse, zijn overzichten Potze en Wijnholts teruggezien, met alle fouten en hiaten die er in zaten, letterlijk overgenomen en zonder bronvermelding. Over Jan Potze niets dan goeds, als hij zijn gegevens niet had doorgegeven vlak voor zijn dood, hadden we veel gemist.

Naast het feit dat ik houd van Westerwolde en de bewoners, de taal in elk geval versta en na even wennen ook wel weer spreek, het is immers letterlijk mijn moeder(s)taal, is de wens om het werk van Jan Potze voort te zetten, voor zover dat mogelijk is, de aanleiding om mij voor het lidmaatschap van de vereniging aan te melden. Ik hoop in deze vereniging mensen te ontmoeten die net als ik, geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van de streek en in het bijzonder in de geschiedenis van twee heel eenvoudige Westervoldse families.

Voor mij zou het bijzonder plezierig zijn als deze presentatie reacties oplevert. Ik zoek mensen die mee willen werken aan de verbetering en aanvulling van de gegevens die Jan Potze in de jaren 1997 tot 1999 publiceerde. Ik ben op meerdere manieren bereikbaar; per post Lingestraat 10, 4153 AZ Beesd; per telefoon 0345-683319 en het liefst per email: terbijhe@xs4all.nl.

Kwartierstaat van Derk Scheper

32 Wilm Derks Scheper schaapherder ~ Onstwedde 7 sep 1806 † Holte 4 feb 1875 X Onstwedde 21 okt 1836	34 Habbe Jans de Vries arbeider * Weener 18 jun 1798 † 29 sep 1876 X Vlagtwedde 5 dec 1826	36 Roelf Hindrik Bakker X	38 Derk Jans Nijboer ~ Zuidlaren 6 okt 1805 † Onstwedde 11 nov 1876 X Hoogezand 28 mei 1830	40 Harm Heijes Wubs landbouwer ~ Onstwedde 20 aug 1775 † Nw. Pekela 19 okt 1861 X Onstwedde 6 mei 1808	42 Sikke Jacobs Doornbos landbouwer * ,t Zandt ca. 1811 X 't Zandt 31 dec 1835	44 Geert Engels Kruize boerenknegt ~ Vlagtwedde 30 okt 1791 † Barlage 2 dec 1870 X Onstwedde 4 okt 1816	46 Jan Jans Wakker dienstknecht ~ Onstwedde 27 apr 1797 † Onstwedde 31 jan 1885 X Onstwedde 4 mei 1827
33 Fennegien Wubbes Ots arbeidster * Onstwedde 7 jul 1814 † Onstwedde 2 mei 1846	35 Janna Jans Heideman * Sellingen 14 jul 1804 † 24 apr 1864	37 Geessien Jans Rooswinkel X	39 Saakie Reinders Holtjer ~ Veendam 24 feb 1805 † Onstwedde 5 feb 1883	41 Grietien Alberts Hulscher ~ Onstwedde 21 mei 1786 † Onstwedde 7 sep 1838	43 Ena Tiddes Berrelkamp * ca. 1808 ~ Oosterwijtwerd	45 Anna Derks Drok ~ Onstwedde 11 mrt 1794 † Onstwedde 10 dec 1867	47 Hindertje Berends Wever dienstmeid ~ Onstwedde 16 sep 1798 † Onstwedde 25 jun 1879
16 Derk Scheper dienstknecht * Onstwedde 20 sep 1839 † Barlage 30 mrt 1912 X Onstwedde 9 mei 1863	17 Geessien de Vries * Mussel 28 dec 1841 † Holte 9 aug 1895	18 Harm Bakker arbeider * Stadskanaal 12 jan 1835 † voor 1908 X Onstwedde 28 apr 1864	19 Trientje Nieboer * Windeweer ca. 1834 † voor 1879	20 Klaas Wubs dienstknecht * Smeerling 14 mei 1827 † Stadskanaal 9 jan 1866 X Onstwedde 28 apr 1860	21 Weena Doornbos * ,t Zandt ca. 1842	22 Harm Geerts Kruize arbeider * Onstwedde 29 dec 1828 † Barlage 16 jun 1907 X Onstwedde 21 jun 1855	23 Grietje Jans Wakker * Onstwedde 22 mei 1828 † 15 mrt 1914
8 Willem Scheper arbeider * Onstwedde 17 aug 1863 † Holte 11 nov 1951 X Onstwedde 23 jan 1892	9 Geessien Bakker * Onstwedde 27 feb 1865 † Onstwedde 28 mrt 1954 X Onstwedde 23 jan 1892	10 Harm Klasens Wubs arbeider * Onstwedde 19 mrt 1863 † 30 aug 1938 X Onstwedde 17 mei 1884	11 Hindertje Kruize * Onstwedde 12 feb 1860 † 20 okt 1927				
4 Derk Scheper Arbeider, landbouwer * Onstwedde 27 dec 1892 † Winschoten 8 feb 1974 X Onstwedde 11 mei 1918	5 Klaassiena Wubs * Blekslage, Onstwedde 6 apr 1890 † 31 mrt 1983 X Onstwedde 11 mei 1918						
2 Harm Scheper * Holte, Onstwedde 27 nov 1923 X Onstwedde							
Derk 1 ^e penningmeester ver. Westerwolde * Onstwedde 26 okt 1952 X 11 jul 1975 met Henderika Alke Nuis							

Schoonvoet (Bellingwolde/Oudeschans/Beerta)

Petronella J.C. Elema

Als die stamhouders aan het begin van de 19e eeuw nu maar wat langer waren blijven leven, dan had de familie Schoonvoet waarschijnlijk wel vaste voet aan de Groninger grond gekregen en had het een bloeiend geslacht kunnen worden. Nu zullen ze zijn uitgestorven; van 1782 tot 1819 trof ik de naam aan, daarna niet meer. Ze zijn vanouds afkomstig uit Bellingwolde, maar hun bij- of familienaam vond ik voor de eerste maal vermeld in de diaconierekeningen van Oudeschans, waarheen de derde generatie rond 1779 verhuisde. Daarna pas weer in het overlijdensregister van Beerta, toen de volgende generatie, de in 1776 (nog te Bellingwolde) geboren Hindrik Geerts Schoonvoet, daar in 1809 stierf. Zijn vader overleed pas in 1819 en zal de laatste van zijn geslacht zijn geweest.

De DTB van Bellingwolde beginnen in 1692, dus de Freerk Hindriks waarmee ik het geslacht hier laat beginnen zal waarschijnlijk de oudste zijn de gemakkelijk te vinden valt. Drie of vier van zijn kinderen huwden, zodat het mogelijk is dat er ook via andere lijnen dan de hier gevolgde nageslacht is geweest. Zijn huwelijk vond ik niet en de volgende generatie trouwde niet in Bellingwolde, maar over de grens in Wymeer. Toch is er weinig twijfel aan de afstammingslijn.

I. FREERK HINDERKS, tr. (ca. 1700?) GEPKE HINDERKS.

De naam Freerk is in Bellingwolde relatief zeldzaam en deze Freerk kan dus heel wel dezelfde zijn die eerder gehuwd was met een Mettje Harms, vooral omdat de eerste dochter uit het huwelijk met Gepke Hindriks ook weer Grietje werd genoemd. Uit dat huwelijk vond ik twee kinderen gedoopt:

- a Grietje Freerks, ged. Bellingwolde 5-7-1696.
- b Ongenaamd kind, ged. Bellingwolde 5-11-1697.

Zijn (tweede?) vrouw Gepke Hindriks had in ieder geval een naamgenote, die in dezelfde periode als zij te Bellingwolde kinderen kreeg; deze was gehuwd met een Harbert Alberts. Trou-

wens, ook een schoondochter – de vrouw van Wilke Freerks – heette Gepke Hindriks.

Uit dit huwelijk:

1. **Grietje Freerks**, ged. Bellingwolde 4-9-1701.
2. **Harm Freerks**, ged. Bellingwolde 29-1-1708, mogelijk dezelfde als de vandaar afkomstige naamgenoot die tr. Bellingwolde 2-5-1734 met **Grietje Hinderks**, eveneens van Bellingwolde.
3. **Hinderk Freerks**, ged. Bellingwolde 21-9-1710, volgt II.
4. **Wilke Freerks**, ged. Bellingwolde 16-4-1713, tr. Bellingwolde 3-6-1746 (beiden van aldaar) **Gepke Hindriks**, waarschijnlijk ged. Bellingwolde 30-10-1717 (samen met een tweelingzuster Maria), dr. van Hinderk Hinderks en Mettje Koerts.
Uit dit huwelijk vond ik (er kunnen meer kinderen zijn geweest):
  - a Hinderk Wilkes, ged. Bellingwolde 1-10-1747.
  - b Freerk Wilkes, ged. Bellingwolde 2-11-1749.
5. **Hille Freerks**, ged. Bellingwolde 20-10-1715.
6. **Gijssel Freerks**, ged. Bellingwolde 22-9-1720, tr. Bellingwolde 21-4-1743 **Boelman Hinders**, van Völlen.

II. HINDERK FREERKS, ged. Bellingwolde 21-9-1710, tr. Wymeer⁴ 11-8-1735 **LUKKE GEERTS**, ged. Bellingwolde 19-4-1715, dr. van Geert Jans en Aaltje Hinderks.

Mogelijk was hij de Hinderk Freerks, die op 12-1-1763 in *f* 3.10.0 breuk verviel wegens contumacie (meestal betreft dat stilzwijgend wegblijven na een citatie om in het gerecht te verschijnen)⁵. Maar zeker is dat niet eens.

Lukke Geerts was bij haar huwelijk afkomstig uit Duenebroek. Haar ouders lieten enkele kinderen dopen in Wymeer (ouders: wohnhaft zu Cloosterland = Dünebroek), Lucke werd als enige in Bellingwolde gedoopt.

Uit dit huwelijk:

---

⁴ Die familien der Kirchengemeinde Wymeer 1713-1900; Koens R. en Chr.; 2004.

⁵ Ander ontfangh van breucken des gerichtes van Bellingwolde ende Blijham; Hofman, M.J. e.a.; 2001

1. **Freerk Hindriks**, ged. Bellingwolde 17-2-1737.
2. **Aaltje Hindriks**, ged. Bellingwolde 4-4-1738.
3. **Gepke Hindriks**, ged. Bellingwolde 10-12-1741.
4. **Gebke Hindriks**, ged. Bellingwolde 17-5-1744.
5. **Geert Hindriks**, ged. Bellingwolde 24-4-1746, volgt III.
6. **Hinderk Hindriks**, ged. Bellingwolde 1-1-1750.

III. GEERT HINDRIKS SCHOONVOET, ged. Bellingwolde 24-4-1746, arbeider, overl. Oudeschans (oud 74 jr.) 25-11-1819, tr. 1., otr. Bellingwolde 3-1-1776 (att. naar Weener), tr. Weener 21-1-1776 **MARIEKE JANS**, geb. [Weener?] ca. 1744, begr. Oudeschans 16-4-1792, tr. 2. Oudeschans 30-12-1792 **TIELKE POPPES SWEERS** [ook: Taalke, Teelke], ged. Oudeschans 23-2-1753, overl. Oudeschans (oud 75 jr.) 11-9-1826, dr. van Poppo Sweers en Grietje Zacharias.

Marieke Jans kwam volgens haar huwelijksinschrijving van Weener, maar haar doop is daar niet aangetroffen en haar ouders zijn niet geïdentificeerd⁶. Zij trouwde er wel, en de leeftijdsgave ten tijde van het huwelijk geeft ons haar geboortjaar: op 21 januari 1776 werden te Weener “gecopuleerd in de kerke Geert Hindriks jonggeselle en dienstknecht van Bellingwolde in Groningerland en Marieke Jans jonggesellinne en dienstmagd van Weener woonende beide te Bellingawolde, hij in zijn 30 en zij in haar 32 jaar.” (Voor Geert Hindriks is dat precies juist, dus vermoedelijk klopt het voor Marieke ook wel.)

Ook bij het tweede huwelijk kwam Geert Hindriks “van de Bellingwolda”. Vreemd genoeg werd bij zijn overlijden in 1819 de geboorteplaats Wijmeer opgegeven! Het gezin moet tussen de doop van Aeltje (in 1778) en die van een tweeling (in 1780) van Bellingwolde naar Oudeschans zijn verhuisd.

De inschrijving van die tweeling in 1780 te Oudeschans (een doopdatum bleef daar onvermeld, de geboortedatum werd wel opgegeven) is vreemd. Die twee kinderen werden betiteld met August en Lukke, zoon en dochter. In 1812, bij zijn huwelijk, legde Jan Geerts Schoonvoed die vermelding over. Klaarblijkelijk was de

inschrijving onjuist; deze ontbrak in de chronologie en is aan het einde van het desbetreffende jaar, zoals gezegd zonder de doopdatum, alsnog ingeschreven. De geboorte vond in de maand augustus plaats, en het lijkt er sterk op dat degene die het “sedeltje” achteraf nog inschreef, de maand-aanduiding en de naam van het kind door elkaar heeft gehaald. De voornaam Jan, waaronder de dopeling verder door het leven ging, viel op dat moment in de kinderreeks ook te verwachten.

Marieke Jans stierf in april 1792 en aan het einde van datzelfde jaar werd de inventaris van de echtelijke goederen opgemaakt, omdat haar weduwnaar op het punt van hertrouwen stond⁷.

Inventaris van de goederen welke Geert Hindriks met zijn huisvrouw Marieke Jans heeft beseten, en welke bij 't overliden van Marieke Jans zijn nagelaten als volgt.

Een huis en tuin doende 's jaarlijks 12 stuiv. grondpagt, begroot op hondert guldens.

Schadelijke staat: aan d'weedw. A. Salomons *f* 8.16.3

Aan H.G. Borgezius *f* 7

De bezittingen waren sober; goud en zilver, alsook iedere vorm van sieraad, ontbraken. Wel was er een bijbel. Er waren hekels, een braak⁸ en wat gebraakt vlas. Aan vee: 5 hoender en een haan (tezamen getaxeerd op *f* 1) en 1 klein "heuklen beest" (hokkeling?) voor *f* 4.

Bezittingen *f* 152.15.4

Schulden *f* 15.16.3

Resteert *f* 136.19.1

Des inventarisants aangebragt goed *f* 108

Saldo *f* 28.19.1.

Aldus door mij ondergetekende inventarisant overgegeven Bellingwolde 6 dec. 1792.

Geert Hindriks zette een kruisje; hij kon dus niet schrijven. Getuigen waren Sipko Busscher en J.H. Haijer.

De voogden werden op dezelfde dag aangezwooren⁹: Cornelis Jans voormond, Berend Baalmans sibbe en Jan Wolters vreemde voogd over de drie minderjarige kinderen van Geert Hindriks en Marieke Jans. De vader behield de boedel en zou de kinderen tot 18 jaar grootbrengen; daarna ontvingen ze *f* 18 en een uitzet¹⁰. Van de drie toen in leven zijnde kinderen kunnen we probleemloos twee aanwijzen: de twee oudste zoons, Hindrik van 1776 en Geert van 1780. Een derde zal allicht Aeltje van 1778

⁷ GA, RA Westerwolde, inv. no. 435, 6-12-1792

⁸ Gereedschap om de vlasstengen te kneuzen en te breken. Doel is om de vezels van het vlas van de andere plantendelen te scheiden.

⁹ GA, RA Westerkwartier, inv. no. 472, blz. 33, 6-12-1792

¹⁰ GA, RA Westerkwartier, inv.no. 697, oud nr. VI yy 9, blz. 293, 6-12-1792

⁶ Mijn dank aan de heer N.F. Tinga te Gouda, die dit voor mij nazag.

zijn geweest, want haar voornaam werd later niet opnieuw gebruikt. Ik zocht naar het huwelijk van een Aaltje Geerts uit Bellingwolde/Oudeschans en vond er twee, maar beide bleken bij nader inzien een ander te betreffen. Een Lukke Geerts die Bellingwolde 17-5-1802 met een Gerrit Derks (van Inzen) huwde, droeg later de familienaam Hesseling; zij was een dochter van Geerd Jans en Antje Berends, en bijna 20 jaar ouder dan de Lukke Geerts die in 1780 werd geboren als tweelingzuster van August c.q. Jan.

In de diaconie-rekeningen van Oudeschans¹¹ vond ik de aantekening van ontvangsten bij de begrafenissen van twee kinderen van Geert Schoonvoet: een op 28-1-1782 en een op 6-6-1785. De opbrengst van de collectes waren minniem: *f* 0.2.6 resp. *f* 0.2.6. Met welke kinderen dat exact correspondeert, blijft gissen: het kan gaan om Aaltje, Lukke of Kornellis. Over Frerik uit 1786 vond ik überhaupt niets. Wel werd "Geert H. Schoonvoet zijn vrouw" daar in 1792 begraven; toen was de collecte wat hoger, *f* 0.15.5. In alle gevallen werd de man betiteld met Schoonvoet of Schoonvoed, de eerste vermelding dienaangaande was dus van begin 1782. Overigens was een familienaam (of zelfs een bijnaam, want in de doop- en trouwboeken werd hij niet vermeld) wel op zijn plaats, want er waren zeker verschillende naamgenoten in de omgeving, al dan niet reeds overleden.

Tielke Poppes, de tweede echtgenote van Geert Hindriks, had op 23-7-1791 te Oudeschans een dochter Grietje laten dopen uit een relatie met Jan Willem Smit, soldaat onder't regiment van Stuart. Dit kind moet zijn begraven Oudeschans 7-9-1791 als "het kind van Tielke"; die collecte leverde nog minder op, *f* 0.1.4, amper geen anderhalve stuiver.

Anderhalf jaar later trouwde ze met de weduwnaar Geert Hindriks; ook uit dit huwelijk kreeg ze een dochter Grietje.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Hindrik Geerts Schoonvoet**, ged. Bellingwolde 23-6-1776, volgt IV.
2. **Aaltje Geerts**, ged. Bellingwolde 6-2-1778.
3. **Jan Geerts Schoonvoed/Schoonvoet**, geb. Oudeschans 20-8-1780 [als: August] (tweeling), boerenknecht, overl. Beerta (oud 33 jr.) 25-2-1814, tr. Beerta 11-7-1812 **Geertjen Egberts** [Wilts], geb./ged. Wedde 23-5/28-5-1786, dienstmeid, arbeidster, overl. Lutjeloo (gem. Wedde, oud 67 jr.) 16-9-1852, dr. van Egbert Jans, arbeider, en

Antje Harms; zij hertr. (onder familienaam) Wedde 6-4-1815 Berent Jans Huisman, geb./ged. Oude Pekela 26-1/1-2-1789, zn. van Jan Hindriks en Wupke Bartelts.

Voor zover bekend hadden zij geen kinderen. Wel had Geertjen uit haar tweede huwelijk nog minstens één zoon: Jan Berents Huisman, geb. Wedde 13-6-1816, die Wedde 21-10-1840 trouwde met Antje Klasens Volder.

4. **Lukke Geerts**, geb. Oudeschans 20-8-1780 (tweeling).
5. **Kornellis Geerts**, geb./ged. Oudeschans 13-1/18-1-1784.
6. **Frerik Geerts**, geb./ged. Oudeschans 1-3/5-3-1786.

Uit het tweede huwelijk:

7. **Grietje Geerts**, geb. Oudeschans 5-1-1794 (geen doopdatum gegeven), geen begraafing gevonden doch waarschijnlijk wel jong overleden.

IV. HINDRIK GEERTS SCHOONVOET, ged. Bellingwolde 23-6-1776, overl. Beerta (huis no. 152, oud 31 jr., nalatende een weduwe en een kind) 12-2-1809, otr. Beerta 18-11-1804 **ANTJE AUKES [DORENBOS]**, ged. Beerta 8-1-1784, overl. Nieuwolda (oud 53 jr., arbeidster, nalatende drie kinderen) 23-1-1837, dr. van Auke Aukes en Grietje Jans; zij hertr. (onder patroniem) Nieuwolda 12-6-1813 Berend Helmers Brinkema, geb. Nieuwolda 23-2-1784, arbeider ald., zn. van Helmer Beerents en Hendrikje Eltjes; hij hertr. Nieuwolda 20-12-1838 Alke Hindriks Medema.

Antje kwam als Dorenbos voor ten tijde van haar eerste huwelijk, en ook de naar haar vader genoemde zoon kreeg die familienaam mee. Na 1811 trof ik haar er nimmer meer mee aan. Zij hertrouwde in 1813 en liet in 1837 drie kinderen uit dat tweede huwelijk na.

Uit dit huwelijk:

1. **Marijke Hindriks**, geb./ged. Beerta 16-2/12-2-1805, overl. voor 1809 en waarschijnlijk al voor 1806.
2. **Auko Dorenbos Hindriks**, geb./ged. Beerta 9-10/12-10-1806, overl. Beerta (als Auke Hindriks, zn. van Hindrik Geerts en Antje Aukes, oud 5 jr.) 12-3-1812.

Met dank aan Klaas Bijsterveld voor zijn aanvullingen en correcties.

¹¹ GA, Ned. Herv. Gem. Oudeschans, inv. no. 3

Veurstellen

Angela Benedictus - Westen

Ik ben 46 jaar en getrouwd met Hans Benedictus (een echte Fries). We hebben twee kinderen, een zoon van 21 en een dochter van 17. Sinds 4 jaren wonen wij in Lichtenvoorde in de Achterhoek, dat was even wennen na ruim 20 jaren Friesland (Heerenveen).

Zelf ben ik geboren en getogen in Ter Apel (nou ja, geboren in het ziekenhuis in Emmen). Mijn vader (Johann Gerhard Westen, roepnaam Gerard) was daar bakker (aan de Hoofdstraat) evenals opa Westen (Jan Willem) daarvoor. Mijn moeder en mijn beide broers wonen daar nog steeds, mijn vader is helaas in 2001 overleden.

Het gekke is dat juist na het overlijden van mijn vader ik me meer ben gaan interesseren in mijn voorouders. En nu kan ik hem dus niets meer vragen, terwijl hij altijd heel veel wist. Toen ik jonger was had ik helemaal geen interesse in al die oude verhalen, over mensen die al lang dood zijn. Ik denk dat dit meerdere mensen bekend voorkomt.

Zo heb ik van mijn vader het verhaal gehoord dat mijn overgrootmoeder (Westen of van oma's kant: Specken) ooit bij de grens is doodgeschoten omdat ze drank smokkelde. (Ik geloof dat ze een cafe hadden). Maar hoe dat nou precies zat, weet ik niet meer, had toen niet

genoeg belangstelling. De gegevens hierover en over andere voor mij interessante feiten zullen vast nog ergens in de archieven te vinden zijn. En misschien zijn er ook nog mensen die dingen uit overlevering weten.

Zelf heb ik nog geen tijd om de archieven in Vlagtwedde en omgeving uit te pluizen, dus ik moet mijn gegevens halen van verschillende web-sites (o.a. Genlias). Helaas heeft de gemeente Vlagtwedde daar nog niet veel gegevens op staan. Bovendien zijn er niet veel Westen's of Specken's die hun gegevens op een web-site hebben staan. Zelf zou ik dat best willen doen, heb ondertussen gegevens van ongeveer 20.000 personen, maar heb geen idee hoe ik een web-site moet maken. (Weet überhaupt weinig van computers)

Verder ben ik ook geïnteresseerd in de geschiedenis van de plaats en omgeving waar ik ben opgegroeid (Ter Apel en omstreken). Ik heb een paar boekjes, maar omdat ik niet in de buurt woon, merk ik het nooit als er iets nieuws uitkomt.

Nu kwam ik op internet deze vereniging tegen en ben gelijk lid geworden in de hoop dan wat beter bij te blijven. En ik hoop dat er mensen zijn, die nog meer gegevens hebben, dat zou zeer welkom zijn. U kunt mij altijd een e-mail sturen: angelabenedictus@hotmail.com of bellen: 0544 397478

Kwartierstaat van Maria Geikens

32 Geike Uden	34 Aldert Willems Houwing landbouwer ~ Vriescheloo 21 dec 1742 † Vriescheloo 30 dec 1816	36 naam beroep * plaats datum † plaats datum	38 naam beroep * plaats datum † plaats datum	40 Simon Henrich Begeman	42 Evert Jans Winter	44 Jan Engelkes Abbas dagloner * Bellingwolde 1 mrt 1765	46 Harm Everts Warners kastelein * Bellingwolde 14 sep 1766 † Bellingwolde 18 jan 1807
X	X Vriescheloo ca. 1777	X plaats datum	X plaats datum	X	X	X ≤ 1796	X Bellingwolde 20 jul 1798
33 Etje Wilkens	35 Moeder Harms * Vriescheloo 15 nov 1757 † Vriescheloo 28 okt 1816	37 naam * plaats datum † plaats datum	39 naam * plaats datum † plaats datum	41 Anna Maria Louisa	43 Sara Jans	45 Grietje Davids Potter ~ Bellingwolde 22 jul 1763 † Bellingwolde 12 dec 1824	47 Ida Harms Prenger ~ Bellingwolde 8 mrt 1781 † Bellingwolde 1807
16 Hindrik Uden Gaiken dagloner * Holtgaste ca. 1759 † Vriescheloo 6 feb 1831 X Bellingwolde 8 mrt 1811	17 Grietje Alderts Houwen * Vriescheloo 14 apr 1779 † 18 jun 1845	18 Friedrik Pieters Striesenau	19 Annijge Hindriks Tipker	20 Johan Friderich S.H. Begeman * Honveld 7 mrt 1788 X Beerta 17 sep 1814	21 Martjen Everts Winter dienstmeid * Finsterwolde 29 dec 1794	22 Engelke Jans Abbas boerenknecht * Bellingwolde 27 dec 1801 † 23 apr 1887 X Bellingwolde 6 mei 1825	23 Marieke Harms Warners * Bellingwolde 1 mei 1800 † Bellingwolde 22 apr 1892
8 Aldert Hindriks Gaiken boerenknecht * 16 aug 1810 † Bellingwolde 15 apr 1891	9 Anna Frederiks Strizenau dienstmeid * Blijham 23 feb 1813 † Bellingwolde 31 mrt 1881		10 Berend Begeman boerenknecht * ca. 1824 † ≤ 1880		11 Jantje Abbas dienstmeid * Bellingwolde ca. 1832		
X Wedde 9 mei 1838			X Finsterwolde 15 mei 1857				
4 Hendrik Geikens daglooner, landbouwer * Bellingwolde 6 jun 1852 † Wollingboermarke 26 sep 1932				5 Maria Begeman dienstmeid * Finsterwolde ca. 1859 † Wollingboermarke 7 jan 1945			
X Bellingwolde 22 mrt 1879							
2 Berend Geikens landbouwer * Bellingwolde 8 dec 1893 † 31 aug 1971							
X Vlagtwedde							
Maria ambtenares * Vlagtwedde 25 nov 1922							

Lid van het eerste bestuur

48 Gerlof Berends Katuin wever ~ Vlagtwedde 25 aug 1771 † Vlagtwedde 2 okt 1858	50 Hindrik Jans Mulder	52 Berend Jans Louis dagloner ~ Bellingwolde 25 feb 1757 Π Nieuweschans 1 feb 1799	54 Jurjen Jans Zuidland voerman ~ Bellingwolde 22 jun 1760 † Bellingwolde 14 jul 1820	56	58	60 = 16	62 = 18
X ca. 1798	X	X	X	X	X	X	X
49 Fennegien Alberts Smit * Ter Apel 28 okt 1771 † Vlagtwedde 18 mrt 1854	51 Antje Willems	53 Martje Theijen dagloner * Nieuw Beerta 21 jul 1765 † Nieuweschans 16 jan 1845	55 Trijntje Wubbes * Haltum ca. 1765 † Bellingwolde 12 jan 1829	57	59	61 = 17	63 = 19
24 Berend Gerlofs Katuin wever * Vlagtwedde 31 jul 1799 † Vriescheloo 6 jan 1866 X Vlagtwedde 5 jul 1828	25 Aaltje Hindriks Mulder * Vriescheloo 8 mei 1805	26 Teije Berends Louis boerenknecht * Nieuw Beerta 23 okt 1793 † Bellingwolde 28 jul 1847 X Bellingwolde 16 jun 1820	27 Antje Jurjens Zuidland * Bellingwolde 13 dec 1796 † Bellingwolde 5 okt 1890	28	29	30 = 8	31 = 9
12 Gerlof Berends Katuin boerenknecht * Vlagtwedde 14 okt 1828 † 27 mei 1874 X Bellingwolde 2 mei 1855		13 Maria Teijes Louis dienstmeid * Nieuweschans 17 feb 1830		14 N.N.		15 Antje Geikens dienstmeid * 31 jan 1849 † 13 dec 1915	
6 Hendrik Katuin boerenknecht * Vriescheloo 2 aug 1868 † Wollingboermarke 21 apr 1955 X Bellingwolde 15 okt 1892				7 Derkje Geikens * Bellingwolde 2 okt 1872 † Wollingboermarke 19 nov 1935			
3 Antje Katuin * Bellingwolde ca. 1893 † 1 jun 1970 21 jul 1920							
1 Geikens † 19 apr 2004							

Kwartierstaat van Egbert G. Schrage

32 Harte Hindriks Schrage * Veendam 6 mrt 1767 † Tripscomp. 2 jan 1849 X Veendam 10 apr 1791	34 Hindrik Hindriks Bontekoe * 23 apr 1769	36 Abel Klazes Pot landbouwer ~ Appingedam 16 sep 1766 † Windeweer 5 nov 1850 X Veendam 6 feb 1801	38 Jacobus Jans Bentum landbouwer ~ Zuidlaren 15 feb 1784 † Zuidlaarderv. 29 sep 1843 X Zuidlaren 3 sep 1803	40 Tonnis Pieters Smith smid ~ Sappemeer 26 apr 1761 † Sappemeer 11 okt 1820 X Sappemeer 1 jun 1783	42 Jacob Luytjes Reinders koopman ~ doopsgezind X Sappemeer 22 jun 1771	44 Roelof Harms Mulder ~ Oosterhesselen 19 okt 1760 † Lula 1 nov 1817 X Windeweer 2 mrt 1788	46 Jan Hindriks Bontekoe ~ Veendam 15 sep 1754 † Tripscomp. 27 nov 1817 X Sappemeer 9 mei 1773
33 Klaasjen Garrelts Burema ~ Veendam 3 jul 1774 † Borgercomp. 15 jun 1809	35 Jantje Jacobs * 21 nov 1773 † 7 mrt 1855	37 Jantje Roelfs Pekelder ~ Veendam 28 feb 1768 † Windeweer 17 mrt 1846	39 Roelofjen Kruize * Zuidlaren 9 jan 1782 † Zuidlaren 16 feb 1859	41 Marieke Arends Heikens * Groningen 30 dec 1753 † Sappemeer 4 jan 1831	43 Wytske Tammes * Sappemeer 9 sep 1746 † Sappemeer 8 mei 1821	45 Geertje Willems te Velde ~ Windeweer 30 mrt 1760 † Lula 24 jul 1828	47 Fokkijn Epkes Kuiper ~ Sappemeer 13 jun 1756 † Wildervank 5 dec 1846
16 Egbert Hartes Schrage boerenknecht ~ Veendam 14 dec 1800 † Kielwindeweer 14 okt 1873 X Hoogezand 4 mei 1824	17 Loeke Hindriks Bontekoe * Boven-Kiel 28 dec 1804 † Kielwindeweer 14 dec 1846	18 Douke Abels Pot landbouwer ~ Windeweer 4 jan 1803 † Kielwindeweer 6 apr 1873 X Hoogezand 3 dec 1830	19 Grietje Jacobus Bentum * Zuidlaren 7 sep 1807 † Kielwindeweer 12 dec 1885	20 Arend Teunis Smith landbouwer * Sappemeer 27 apr 1793 † Sappemeer 5 nov 1870 X Sappemeer 3 jun 1813	21 Neeltje Jacobs Reinders * Sappemeer 25 jan 1787 † Sappemeer 8 feb 1864	22 Willem Roelfs Mulder boerenknecht * Zuidlaren 5 feb 1794 † Hoogezand 8 jun 1871 X Hoogezand 8 apr 1819	23 Loeke Jans Bontekoe dienstmeid ~ Tripscomp. 23 aug 1794 † Hoogezand 27 jul 1874
8 Garrelt Egberts Schrage landbouwer * Kielwindeweer 23 sep 1829 † Nw Compagnie 20 apr 1890	9 Jantje Doekes Pot landbouwersche * Kielwindeweer 22 mrt 1833 † Kielwindeweer 7 okt 1894 X Hoogezand 1 jun 1864		10 Tamme Arends Smith landbouwer * Sappemeer 4 apr 1827 † 25 okt 1896 X Sappemeer 18 mei 1859		11 Geertje Willems Mulder landbouwersche * Hoogezand 29 dec 1836 † Winschoten 24 apr 1924		
4 Egbert Garrelt landbouwer * Kiel-Windeweer 31 jan 1865 † Hoogezand 25 mrt 1942 X Sappemeer 8 mei 1891				5 Gesina Smith * Sappemeer 19 jan 1867 † Hoogezand 27 jan 1945			
2 Tammo Schrage * Kalkwijk 25 sep 1893 † Groningen 17 apr 1940 X Hoogezand							
Egbert Garrelt Referendaris centraal wervings- en opleidingsinstituut van het gevangeniswezen, genealoog * Kalkwijk 12 mei 1916 X Muntendam 9 juni 1942 met Hendrika ten Kate							

Voormalig bestuurslid en lid van de redactie.

48 Abel Jans Vrieze landbouwer ~ Bellingwolde 12 mei 1753 † Bellingwolde 22 jan 1813 X Bellingwolde 20 jun 1777	50 Abel Geerts Abels ~ Blijham 9 nov 1742 † Bellingwolde 21 okt 1811 X Blijham 4 jun 1794	52 Hindrik Harms Koets landbouwer * Vriescheloo 23 jun 1757 † Vriescheloo 28 sep 1839 X Vriescheloo 1 jun 1797	54 Jan Hindriks Bontjes schoenmaker/ leerlooijer ~ Bellingwolde 12 jun 1750 † Vriescheloo 17 mei 1837 X Vriescheloo 10 sep 1804	56 Aike Elzes Halm landbouwer ~ Onstwedde 7 mrt 1752 † Smeerling 13 nov 1824 X Onstwedde 18 jul 1790	58 Jan Hommes Heres Haselhoff landbouwer ~ Vlagtwedde 18 aug 1765 † Vlagtwedde 17 okt 1848 X Vlagtwedde 12 mei 1805	60 Nikolaas Alberts Vrind schipper ~ Oude Pekela 6 jan 1754 † Oude Pekela 24 aug 1810 X Oude Pekela 9 mei 1783	62 Geert Hendriks Prijt landbouwer * Wymeer 6 jan 1750 † Wymeer 1 mrt 1832 X Wymeer 11 mei 1792
49 Tjaakje Jans ~ Bellingwolde 28 nov 1745 † Bellingwolde 1 apr 1824	51 Anna Jans ~ Blijham 11 jul 1756	53 Bouwe Eggens Engels * Vriescheloo 4 nov 1759 † Bellingwolde 2 nov 1832	55 Hilke Hindriks Bos ~ Bellingwolde 28 jan 1763 † Vriescheloo 21 jan 1829	57 Johanna Louise Reutchen ~ Dalen 12 feb 1760 † Smeerling 8 mei 1841	59 Claassien Wiebes Brouwer ~ Vlagtwedde 23 jun 1771 † Vlagtwedde 15 nov 1840	61 Harmke Meinders Sprik ~ Winschoten 27 jan 1760 † Oude Pekela 2 jun 1803	63 Siebertje Garrelts ~ Bunde 15 mrt 1772 † Wymeer 27 nov 1838
24 Harm Tammes Vrieze landbouwer * Bellingwolde 30 mrt 1787 † Bellingwolde 21 dec 1853 X Bellingwolde 5 dec 1822	25 Engeltje Abels dienstmeid * Vriescheloo 14 jul 1798 † Bellingwolde 7 jun 1840	26 Harm Hindriks Koets landbouwer * Vriescheloo 3 aug 1798 † Vriescheloo 12 apr 1856 X Bellingwolde 21 mei 1833	27 Bouwke Jans Bontkes * Vriescheloo 11 feb 1808 † Vriescheloo 10 jan 1883	28 Geert Aikes Halm onderwijzer * Onstwedde 12 dec 1801 † Vriescheloo 2 aug 1863 X Vlagtwedde 27 jul 1827	29 Berendina Jans Haselhoff * Vlagtwedde 25 apr 1806 † Vriescheloo 14 mrt 1891	30 Albert Nicolaas Vrind blaauwverver * Oude Pekela 26 jun 1795 † Bellingwolde 4 okt 1864 X Bellingwolde 13 sep 1826	31 Fenna Geerts Prijt * Wymeer 7 okt 1805 † Bellingwolde 11 jan 1900
12 Abel Vrieze landbouwer * Bellingwolde 6 jul 1823 † Vriescheloo 25 nov 1895 X Bellingwolde 6 jan 1860		13 Bouwchien Koets * Vriescheloo 30 apr 1834 † Vriescheloo 28 feb 1872		14 Jan Hero Halm schoolonderwijzer * Vriescheloo 30 sep 1832 † Vriescheloo 4 sep 1916 X Bellingwolde 11 mei 1867		15 Alberdina Vrind * Bellingwolde 29 dec 1840 † Vriescheloo 5 aug 1887	
6 Harm Vrieze landbouwer * Vriescheloo 19 mei 1863 † Kalkwijk 30 okt 1940 X Bellingwolde 16 apr 1892				7 Fenna Geertruida Halm * Vriescheloo 9 feb 1869 † Nieuwe Pekela 27 aug 1909			
3 Alberdina Vrieze * Nieuwe Pekela 10 feb 1893 † Sappemeer 25 dec 1968 26 apr 1916							
1 Schrage † Veendam 4 jan 1996 * Borgercompagnie 5 jan 1914 † Veendam 20 nov 1994, dochter van Michaël ten Kate en Geertje Meijer							

Tijdschriften en Jaarboeken.

Het archief van de vereniging is geplaatst in het Streekhistorisch Centrum te Stadskanaal (naast de watertoren).

Inlichtingen: dhr. B. Roossien tel. 0599-612649

Tijdschriften en boeken worden in geen geval uitgeleend, maar zijn uitsluitend ter inzage.

Threant: NGV afd. Drenthe 2005. Jaargang 16, nr. 3

H. Martinus	Kwartierstaat van Homme Martinus deel 3.
A. Stiksma	Parenteel van Jan Grellen (Emmen e.o) deel 2
T. van der Laan	Threant-lid in Italië.
H.D.J. Krikke	Trijntje Keenhuis en de voorgedij in 1758 (Emmen)

Gens Nostra: Maandblad der Nederlandse Genealogische Vereniging jrg. 60 nr. 6 juni 2005.

M. Roscamp Abbing	De Haagse dichter Johan van Hoogstraten (1741-1801)
A. Globus	Portret van Johannes F.J. Karthaus (1821-1894)
C. de Graaf	De verwanten van Jan Pietersz. Dou(w). Vervolg artikel in Gens Nostra jrg. 60 nr. 3
D.H. Werner	Portret van echtpaar Hornsveld-de Ruig
J.W.H. van Campen	Aspecten van het oud Groninger recht

Gens Nostra: Maandblad der Nederlandse Genealogische Vereniging jrg. 60 nr. 7/8 juli-augustus 2005.

C.H. van Wijngaarden	Van Dommelen te Oudewater (1600-1700)
M. Kist	Genealogie als hulpwetenschap bij textielonderzoek.
P.J.C. Elema	Uilersma te Oldehove/Middelstum, de nakomelingen van Derk Gerbrants en Trijntje Jans.

Emsländische und Bentheimer Familienforschung. Heft 79, Band 16, Mai 2005.

Faksimile-Druck von Fürsbistum Osnabrück von 1774 erhältlich.

W. Rave	Sanierung Rütenbrocker Zollhaus.
H. Deters	Ahnenliste Bernhard Heinrich Wobken, Altenberge/Haren

Emsländische und Bentheimer Familienforschung. Titelblatt, Inhalts- und Stichwortverzeichnis sowie Indizes zu Band 14 (2003).

Genealogie. Kwartaalblad van het Centraal Bureau voor Genealogie. Jrg. 11, nr. 1, voorjaar 2005

R. Tax	Exlibris in Museum Meermannno-Westreenianum.
V. Roeper	Familiegeschiedenis als inspiratiebron voor historische kinderboeken
R. Zaat	Historische kranten in beeld
J. van den Borne	Verre Verwanten (over het Teleac-familieprogramma)
J. van den Borne	De wapenboeken van Vorsterman van Oyen en Rietstap op cd-rom.
C. Gietman	Autobiografische notities van D.G. van Epen.

Genealogie. Kwartaalblad van het Centraal Bureau voor Genealogie. Jrg. 11, nr. 2, zomer 2005.

A.G. van der Steur	Gelegenheidsgedichten voor biografisch onderzoek.
P. Brood	Drie eeuwen erfrecht (congres op 17 sept. a.s)
B. Lever	60 jaar Centraal Bureau voor Genealogie.
C. van den Eynde en	Archeologische vondsten in Breda.
Y. Prins	

- B. Lever Afstammen van de Nachtwacht
Y. Prins Crematie in Nederland.

Traditie. Tijdschrift over alledaagse dingen, tradities en rituelen. Jrg. 11. nr. 1 voorjaar 2005

- A. van der Zeijden Reuzen en lokale identiteit.
C. Harkema Over de geschiedenis van ons drinkwater.
C. Tempel Palmpasen in Borne
R. van Voorst Jongerentaal; onbegrijpelijk voor volwassenen
W. Boxma Over Gapers die niet gapen.
J. van der Veer Paasgebruiken in kinderboeken.
C. Tempel Levende paasfolklore in Denekamp

Traditie. Tijdschrift over alledaagse dingen, tradities en rituelen. Jrg. 11. nr. 2 zomer 2005.

- P. de Boer Wereldrecord koekhappen
J. de Bruijn De paardenmarkt van Voorschoten.
C. Tempel Twentse boerenproducten in een modern jasje.
J van der Veer He boerenleven in kinderboeken.
T. Ufkes Hanen en hennen, kippenrassen in Nederland
P. Roggeveen en De Leidse gifmoordaneres M.C. Swanenburg
P. de Boer.

Alledaagse Dingen. Nieuwsblad voor volkscultuur. Jrg. 11, nr 2, zomer 2005.

- A. van der Zeijden Helden uit de alledaagse mythologie (paashaas, Klaas Vaak, de ooievaar, etc.
P. de Boer Over het belang van 'oral history'.
J. de Bruyn Folkloredag op 4 juni te Arnhem.
P. de Boer De nacht van het volkslied (18 maart j.l.)
A. van der Zeijden Het belang van het immaterieel erfgoed in de monumentenzorg.

Stad en Lande: Cultuurhistorisch tijdschrift voor Groningen. Jrg. 14 nr. 1, 2005

Themanummer: 'Van mij tot mei. Het eerste naoorlogse jaar in Groningen'

- M. Brinks Opnamen van de bevrijding van Groningen.
H. Boonstra Over het begin van de regionale radio.
B. Kousman Het feest en de kater.
H. Wubs Gebeurtenissen in en om de Der Aa-kerk rond de bevrijding.
D. Mulder Westerbork, de overlevenden na de bevrijding.

Stad en Lande: Cultuurhistorisch tijdschrift voor Groningen. Jrg. 14 nr. 2, 2005

Themanummer: 75 jaar Noordelijk Scheepvaartmuseum.

- J.W. van der Veen Het museumstuk nader bekeken.
H. Maarsingh De Snabbeschuit in de Groninger venen.
J.E. Roze De scheepsportretten van Jacob Spin (1806-1875).
M. Goud Het stuurhuis van de 'Erebus'.
R. Hoeben De huisvesting van de het Noordelijk Scheepvaartmuseum.

Kroniek van de Historische Vereniging Zuidoost-Drenthe, Jrg. 14, nr. 2 , juni 2005.

- J. Withaar Molens in Emmen
M. Nicolai en Pastoor Vroom van Erica Barger-Compas en de Deventer Veenmaatschappij.
W. Visscher

Duvekoater. Uitgave van de Historische Vereniging Gemeente Scheemda. Jrg. 18, nr. 35, maart 2005.

Speciaal nummer met dagboekfragmenten over de bevrijding van Scheemda, Nieuw Scheemda, 't Waar, Midwolda, Oostwold en Nieuwolda.

Haselhof Bulletin 1/05. 16de jaargang, mei 2005.

- A.R. Hazelhoff   Varende familieleden
 A. Hazelhoff   Het kasteel te Wedde in familieperspectief
 J. Hazelhoff   In gesprek met een van uw naamgenoten (J. Hazelhoff, Molenaar op *Nieman's Meul'n* te Veelerveen) over de molens die in Blijham hebben gestaan.
 R. Hazelhoff   Een digitale stamboom.

Quellen und Forschungen zur Ostfriesischen Familien- und Wappenkunde 54 Jahrgang, Heft 2 2005.

- W.G.C. Smidt   Die Ahnen des Superintendanten Reemt Peters Smidt in Weener (1840-1927)

Quellen und Forschungen zur Ostfriesischen Familien- und Wappenkunde.

Inhaltverzeichnis zum 53. Jahrgang 2004.

Gruoninga. Jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. 48^e jaargang 2003.

- P.J.C. Elema   Van Boldewijn(s) tot Bolwijn en Boudewijn.
 R.H. Alma   Een handschrift uit de familie Grelle
 A. Veldhuis   Schade in Beerta door de Munsterse troepen
 P.J.C. Elema   Uilersma te Oldehove/Noorhorn
 M. Glas   Landeigenaren en –gebruikers van Niehoofster uiterdijken (1566).
 R.H. Alma   Landgebruikers ten noorden van Noordhorn (1545)
 Th.H. Wildeman   Trouw en trouwbelofte.
 R.H. Alma   Conscriptio nobilium Groningensium. Het wapenboek van Rinnert van Solckema (ca. 1590).
 A. Veldhuis   Tiddo Huninga. Kapitein van een compagnie te voet.
 P.J.C. Elema   Genealogie Bodhuis (Oldehove).
 R.H. Alma   Dijkrollen van de Nije Slachte bij Oxwerd (ca. 1492-1549)
 P.J.C. Elema   Genealogie Warmolts (Groningen)
 R.H. Alma   Schotlijst van Ezinge (1579)
 A. van der Laan   Aanvulling genealogie Schmaal (Smale, Smaal).
 P. Bos   Aanvulling op het nageslacht van Wessel Feckens.
 P. Bos   Nabeschouwingen n.a.v. de parenteel van Ebbo Ebels.

Waardeel. Drents Historisch Tijdschrift. Jaargang 25, nr. 2, 2005.

- E. de Vries.   Inventarisatie van markegrenzen in Drenthe
 L. Koops   Veertig jaar Drentse Rijwielvierdaagse
 H. Versefelt   De militaire topografische kaarten van Huguenin